

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXVIII. évfolyam

2. szám

Komárom, 2007. február

Ára 10 korona

LÁTJUK-E SAJÁT „GERENDÁINKAT”?

„Ne ítéljete, hogy ne ítéltessetek!” (Mt 7,1). A Bibliát nem vagy csak felületesen ismerő és olvasó ember vagy azt gondolja, hogy a Szentírásban csupa szép dologról van szó, arról, hogy az Isten szereti az embert, gondoskodik róla, megbocsátja bűneit, hogy nekünk is szeretnünk kell egymást, s hogy halálunk után a mennybe kerülünk, vagy azt gondolja, hogy letűnt idők idejétmúlt dolgairól van szó a Bibliában, más korok más embereiről. Méghogy útmutatás?! A 21. század emberének hogyan jelenthetne útmutatást az, amit kétezer évvel ezelőtt írtak le? Ami akkor volt időszerű, hogy lehetne ma is az, amikor a világ azóta annyit változott?

Azán a felületes olvasó is megdöbben, amikor egy-egy ilyen ígérést olvas, mint a választott igazságszavak, ami a képmutató ítélkezésről szól, s a felszínes olvasó, aki a Szentírás szavait idejétmúltnak gondolta, a szavakban a maga vagy környezete problémáira ismer, s hirtelen úgy érzi, mintha ezek a szavak a mában íródtak volna, s nem közel kétezer évvel ezelőtt.

Mert van, ami nem változik akkor sem, ha a világ olyan gyors ütemben változik is, hogy követni sem tudjuk a sok újat körülöttünk. S mi az, ami nem változik? Az ember! Mennyivel különb, mennyivel jobb a ma embere, mint volt a Jézus korában élt ember, ha a neki, róla íródott jellemzésben magunkra ismerünk? Az ember nem változik, sem a saját, sem a mások hibájából nem tanul; gyarló, esendő, bűnös marad – ugyanolyan hibákkal, kicsinyességekkel, gyengeségekkel, mint voltak a régiek. Ezért jó hír, hogy van, ami nem változik, ami volt, van és lesz, aki volt, van és lesz: Isten – a szeretet. Aki ismer bennünket, és megbocsátó szeretettel von magához.

A választott ígérés a képmutató ítélkezésről szól. Arról az emberi gyengeségről, ami megvolt Jézus korában is, de megvan ma is, és az ige jellemzése valóban reális és aktuális, hiszen kivétel nélkül megtapasztaltuk már, milyen a képmutatás, a képmutató ítélkezés áldozatának lenni, s azt is, hogy mennyire fáj, ha így viselkednek velünk.

Nézzük csak meg először magát a képmutatást! Hányszor tapasztaltuk meg (sokszor éppen azoknál, akiket a legközelebbinek, őszinte barátoknak, társnak, rokonnak tartottunk), hogy vannak, akik előttünk, velünk szemben a jót mutatják, szerető szívűnek, megértő barátoknak láttatják magukat, a hátunk mögött pedig ők az első számú ellenségeink, vagy éppenséggel

addig „használtak” bennünket, addig játszottak nekünk, amíg szükségük volt ránk. S mikor rájöttünk képmutatásukra, mennyire fáj az! S mennyire fájna, ha magunkba nézve szembe-sülnénk a mi képmutatásunkkal!

És az se fáj kevésbé, amikor képmutatónak ítélkeznek fölöttünk, talán nem is ismerve bennünket, valódi szándékainkat. Magukat jobbnak tartva, egyáltalán nem segítő szándékkal, vagy divatosan fogalmazva, építő kritikával ítélnek meg bennünket, életünket, tetteinket. Pedig! Pedig mindenkinek lenne mit söpörnie a saját háza tájékán! Vagy a képmutató a saját szemében a gerendát sem veszi észre, míg máséban a szálkát is? Ő beszél, amikor én különb vagyok, kevesebb rosszat követtem el, és egyáltalán, milyen jögon ítélkezik fölöttem? És mire ide, ezekre a gondolatokra jut az ember, ugyanolyan képmutató ítélkezővé válik, mint az, aki ellen felemelte a szavát.

Jó taktika ez, igen régen kitalált módszer, a más szálkájára felhívni a figyelmet, mert addig senki sem foglalkozik az én gerendámmal! Vagy mégis? Hiába az elterelő hadművelet, amivel esetleg jobb színben tudom feltüntetni magam az embertársam előtt, vagy ha sokat ismételve, magam is elhiszem – de Isten látja a mi gerendáinkat! Emlékszünk a bűnös asszony történetére a Szentírás egy másik helyéről? A bűnös asszonyt megkövetni készülő felháborodott ítélkező tömeg követ tartó keze megáll a levegőben, amikor Jézus azt mondja, az vesse rá az első követ, aki maga nem vétkezett. Az őszinte bűnbánat döbönt pillanatában végre meglátják a saját gerendáikat is!

És mi látjuk-e saját „gerendáinkat”? Vagy csak a mások szálkáit? Igen sok lépést kell megtennünk az önismeret útján addig, hogy oda jussunk, ahová Pál apostol, mikor kijelenti: A bűnösök közt én vagyok az első! Az első lépés, ami – mint mindig – ebben az esetben is a legnehezebb, éppen ebben a fejezetben van leírva: „Képmutató, vedd ki előbb saját szemedből a gerendát, és akkor majd jól fogsz látni ahhoz, hogy kivehesd atyádfia szemből a szálkát” (Mt 7,5).

Első lépés tehát a saját gerendáink! S mivel egyikünk Isten, hogy meglássuk magunkat is, s lépünk rá az útra, első lépésként gerendáink eltávolításával, az útra, amely az Istenhez, a szeretethez, a magunk és mások elfogadásához vezet.

Ambrus Erika

Sumonyi Zoltán

A VAKMERŐ ÍTÉLET

(Mt 7,1–6)

*Ne ítélj, hogy ne ítéltesd!
Ne tagadj meg: én vagyok az Élet.
Ahogy ítélsz, úgy ítéltetsz,
ahogy te mérsz, neked is úgy mérnek!
Szálkát akarsz más szemében látni,
mert tiédből egy gerenda áll ki.*

*Hogy mondhatnád: „Atyámfia
hadd vessem ki szemedből a szálkát!”
S nem vagy képes meglátni a
magadéból meredező szálkát!?
Szálkát akarsz más szemében látni?
Hisz tiédből egy gerenda áll ki!*

*Igazságot vársz ebektől?
Míntha disznók elé szórnál gyöngyöt!
Kiforgatják mindenestől
s fellökik mint egy moslékos vödröt,
majd fordulván, rád uszulnak, tépnek!
Ahogy te mérsz, neked is úgy mérnek.*

Az ÚR színe előtt

Dicsőítlek Téged, ég és föld Urát, hogy nekem adtad szent nevedet s benne megismerttetted velem akaratodat. Uram, ha nem jelentél volna meg benne, gondolataimmal a pogányokhoz hasonlítanék és szívem sötét lenne. De milyen lusta is vagyok Igédet kutatni és tanulni az akarodat, milyen késedelmes vagyok a szerint élni, amit ismerek! Bocsásd meg nekem, örök jószág, ezt a vétket, és fordítsd szívemet bizonyágtétel felé. Add, hogy tudjak kitartani Jézus szava mellett s úgy megérteni az igazságot, hogy az megszabadíthat engem a hiábavalóság és a bűn szolgálatától. A Te Igéd kalapács, dobogtassa meg szívemet; világosság, világosítsa meg szívemet; tűz, gyújtsa fel szívemet és égessen el benne mindent, ami ellenedre van. A Te igéd élő mag, zúzd szét szívemet, amely kemény, mint a kő; tisztíts meg a tüskéktől és az e világiságtól, hogy fogadhassa be és őrizze meg Igédet, hogy meghozhassa a türellem gyümölcsét. **Amen.**

Johann Arndt

Végzős teológusként sokat gondolkodtam azon, hogy mi lesz velem, ha kikerülök a gyülekezeti életbe. A teológián olyan sok mindenre megtanítanak bennünket, de vajon az emberek között mennyire tudom majd ezeket az ismereteimet hasznosítani? Hogyan értek szót a gyermekekkel, miként szólítom meg a fiatal nemzedéket, mi módon tudok majd tanácsot adni a nálam idősebb, tapasztaltabb, bölcsebb embereknek? Lelkipásztorként meg fogom-e állni a helyemet a rám bízott gyülekezetben?

Istennek 2006. június 27-én igencsak jó kedve volt: letettem az államvizsgát! Egy várakozással teli nyár következett: vajon hol fogok majd szolgálni, hogyan fogadnak majd az emberek? Emberileg sok minden befolyásolhatja azt, hogy hol szeretnénk szolgálati helyet kapni: család, szerelem, egészségi állapot, igényesség stb. Azt hiszem, a kulcskérdés az, hogy rá merjük-e magunkat ebben a helyzetben is bízni a gondviselő Istenre. Egész nyáron azért imádkoztam, hogy oda legyek kihelyezve, ahol az Úr akar látni.

Lelkiesi szolgálatomat október 22-én kezdtem meg a körtvélyesi református gyülekezetben. Ez a kis falu az abaúj-tornai egyházmegyében, egy mese-

Üzenet

beli tájon helyezkedik el. Egy nagyvárosi ember, aki évente többször ellátogat ide, mikor a távolból megpillantja a hegyek ölelésében megszoruló települést, így szokott felsóhajtani: „A világ legszebb faluja.”

Boldog vagyok, hogy ennek a gyülekezetnek a lelkipásztora lehetek!

A. Kis Béla illusztrációs felvétele

Gond, nehézség itt is van, mint mindenhol máshol, de boldogan élem napjaimat, mert a helyemet az Úrtól kértem ki, és éppen ezért tudom, hogy Ő

itt akar látni és ad erőt a megpróbáltatásokban: „Menj el földedről, rokonságod közül és atyád házából arra a földre, amelyet mutatok neked!” (1Móz 12,1b). Jó a testvérek között élni, beszélgetni, érezni a fájdalmat, vagy éppen önfeledten kacagni: „Örüljetek az örülőkkel, sírjatok a sírókkal” (Róma 12,15).

Az aggodalmak, melyek diákként bennem voltak, néha még ma is előjönnek, de valamit kezdek megérteni: ha Istenre figyelünk, és tőle kérjük az erőt a mindennapok küzdelmeihez, az emberekkel való találkozásokhoz, a beszélgetésekhez, akkor fogjuk tudni, hogy mikor mit kell tennünk, mondanunk. „...ne aggódjatok előre, hogy mit mondjatok, hanem ami megadatik nektek abban az órában, azt mondjátok, mert nem ti vagytok, akik szóltok, hanem a Szentlélek” (Mk 13,11b). Szeretni kell az embereket, nagyon szeretni – nem érdekből, nem kötelességből, hanem a szívünk legmélyéből, ahova az Isten ültette belénk ezt az érzést!

Üzenem azért nektek, mindannyiótoknak, akik bármilyen módon szolgálni készültök az Úrnak: Ne féljete, csak szeressetek!

Szuhay György

Növekedni a hitben és a szolgálatban

Február 2-án és 3-án munkatársi hétvégét szervezett Nagymgyeren a Firesz Duna Menti Területi Egysége. Dobai Júlia vezetőségi tagot arra kértük, avasson be minket is, hogy miért tartja fontosnak az efféle képzést.

– Világi munkahelyen dolgozom, de fontosnak tartom, hogy akár a szabadságom rovására is képezsem magam az ifjúsági munka végzésének területén. A képzési alkalmak ráadásul élményt és örömet jelentenek számomra, s hiszem, hogy szolgálatomat áldásosabbá tudom tenni általuk. S amit már a tulajdonomnak tudok, azt szeretném másokkal is megosztani, hogy legyünk minél többen, akik Krisztus követői vagyunk. Ahogy a szülők nevelik a gyermekeiket, úgy kellene az ifjúsági munkára is nevelni a fiatalabb generációt, hogy legyen, aki a munkát továbbviszi. Ehhez szerettünk volna ezen a hétvégén ötleteket, módszereket adni.

– **Milyen volt az érdeklődés?**

– Tizenheten voltunk a nyugati területi egységből, amibe a pozsonyi, a komáromi és a barsi egyházmegye tartozik. Ha arra gondolok, hogy Szlovákia lakosságának 84 százaléka keresztyén és hogy ebből a nevezett területi egységben hányan élnek reformátusnak keresztelt fiatalok, akkor ez nevezetesen kicsi szám. Ha viszont azt vesszük alapul, hogy gyülekezeteinkben milyen számban vannak jelen a fiatalok, akkor elégedett vagyok. Tizenhét ember, aki tenni akar valamit, s ezért áldozatot is hajlandó hozni. Másrészt azt is gondolhatjuk, hogy minden rendben van a gyülekezetek többségében, ha nem tartanak igényt a képzésre...

– **Mi volt a két nap programja?**

– Pénteken Édes János vezetőségi tag áhítatával kezdtünk. Az első előadást én tartottam arról, hogy hogyan érhetjük el a mai tizen- és huszoneveseket. A kiindulási pontokról beszéltem, amelyekkel tisztában kell lennünk ahhoz, hogy sikeresek lehessünk. Ezt követően Süll Tamás kulcsodi lelkész tartott előadást az ifjúsági munka helyzetéről s arról, hogy hogyan kellene növekednünk a hitben és a szolgálatban. Szombaton kiscsoportos beszélgetés volt: megbeszéltük az éves tervet, és megkezdtük a táborok, illetve a havi találkozók előkészítését. A programba újabb munkatársi találkozókat is beiktattunk: június 2-án, majd szeptember 7-én szeretnénk újra összejönni, hogy növekedhessünk.

– **A hitben vagy a szolgálatban?**

– Mindkettőben, de rendkívül fontos a fokozatosság. A megtérés után tanítványokká kellene válnunk. Ez az időszak azt szolgálja, hogy megtanuljunk rendszeresen olvasni a Bibliát, kialakulhat az imaéletünk, s amikor már úgymond jó tanítványok vagyunk, következhet a szolgálat, a szolgálóból pedig vezetővé válhatunk. De ha átugorjuk az egyes lépcsőfokokat, akkor az rosszul is végződhet. Ha például egy frissen megtért emberből rögtön szolgáló lesz, akinek nincs meg a kellő alapja, bele fog „fulladni” a munká-

ba, megkeseredik, mert nem lesz miből táplálkoznia. Ha a tanítványságból jut valaki vezetői posztra, az szintén nem jó, mert kimarad a szolgálat, ahol megtanulja az alázatot s azt, hogy nem az ő ereje által működnek a dolgok; illetve megrészegekedhet a hatalomtól: maga akarja mozgatni, irányítani a munkát.

– **Nem elég ahhoz, hogy valaki vezető legyen, ha hisz Istenben, buzgó és szolgálni akar?**

– Nagyon lényeges, hogy az egyes csoportok élén olyan vezető álljon, aki tudja magáról, hogy szolgáló; akárcsak az, hogy – a munkája minősége végett és saját maga miatt is – képezve legyen. Ugyanis nem lenne jó, ha valakit belehajszolnánk, hogy csináljon valamit, de nem tudná, hogy mi alapján kell azt elvégeznie. Mivel nálunk, a református egyházban ilyen képzés nincs, ezért megvan annak a kockázata, hogy esetleg valakinek szolgálat közben azért kell csalódnia, mert nincs meg hozzá a szükséges tudása. Ezért is szorgalmazzuk a mostanihoz hasonló alkalmakat. Ennek a kétnapos találkozóknak ugyanis pillanatnyilag az a legfőbb értéke, hogy valamit elkezdünk. Szerintem fontosabb, hogy helyes dolgokat csináljunk, mint hogy valamit helyesen csináljunk. Ha helyes irányba megyek és hibát vétek, de legközelebb újra megpróbálom, az jobb, mint ha arra

várok, hogy minden klappoljon. Akkor sosem jutok ötről hatra. És ha házat szeretnék építeni, akkor azt úgy terveztetem meg, hogy ne csak egy évig lakhassak benne, hanem hogy öt meg húsz év múlva is szolgáljon engem s a házam népét. Ha a munkámat végzem, fontos, hogy lássam a célt s azt, hogy hogyan lehet azt elérni, mik a veszélyek. S ha már tudom, akkor átadom a munkatársaimnak is az ismereteimet. Milyen az a vezető, aki nem neveli az utánpótlást, az a szülő, aki nem tanítja meg a gyereket arra, amit ő tud? Hogyan fognak kinézni a gyülekezetek, mondjuk húsz év múlva, ha most nem fektetünk be? És tudjuk-e, hogy hogyan nézzenek ki? Ha nem tudjuk, akkor hova akarunk eljutni; ha meg tudjuk, mit teszünk érte, hogy elérjük a célt?

– **Gondolom, ilyen megfontolásból szervezitek a havi Firesz-találkozókat is. Sok gyülekezet él a lehetőséggel?**

– Vannak bizonyos gyülekezetek, ahova járunk s ahonnan a fiatalok is járnak, de sok helyről sajnos nem kapunk visszajelzést. Akik már részt vettek az alkalmaink valamelyikén, azokat rendszerint értesítjük a következőről. Ezenkívül e-mailben rendszeresen kérjük a gyülekezetek lelkészeit, hogy a hirdetések sorába vegyék fel a mi alkalmainkat is. Készítünk szórólapokat, és ettől az évtől kezdődően plakátot is szeretnénk a falusi hirdetőtáblákon elhelyeztetni fiataljainkkal, de ezt is csak ott tudjuk „bevetni”, ahonnan már vannak köztünk.

– **Vannak olyan hangok, hogy inkább a gyülekezeti ifjúsági csoportok a fontosak, s nem területi egységben, nagy találkozókban kell gondolkodni. Mi erről a véleményed?**

– Ha van kicsi, annak nem árt, ha van nagy; de ha nincs kicsi, akkor meg kimondottan jó, hogy van nagy. Fontos lenne, hogy a gyülekezetekben legyenek élő ifjúsági csoportok. A hetente tartott alkalmaknak bizonyára nagyobb hasznuk van, mint a havi Firesz-találkozóknak. De ha van rendszeres heti gyülekezeti alkalom s havonta egyszer a fiatalok más gyülekezetek fiataljaival is összejönnek, az nem válik kárukra. Ráadásul a fiataloknak nagy az igényük, hogy ismerkedjenek, kapcsolatokat létesítsenek, hogy megosszák a tapasztalataikat. Én így élem meg a hitemet, te amúgy; nekem ez okoz problémát, neked pedig amaz; s azért vagyunk, hogy segítsünk egymásnak. Ha pedig gyülekezeten belül nincsenek alkalmak, akkor legalább ide el tudnak jönni.

– **Kívánom, sikerüljön minél több fiatal elérnetek Krisztus ügyének.**

Kis Lucia

**„Hol van közöttünk valaki,
Akinek szabad volna
Beszélnie a szeretetről?”**

(Rainer Maria Rilke)

A szeretetről írni talán az egyik legkockázatosabb vállalkozás. A téma örökzöld, kissé elkopott volt miatt méltán vetődhet fel az olvasóban a kérdés: lehet-e még valami újat mondani, írni a szeretetről?

Nagy költőket, írókat, gondolkodókat foglalkoztatott évezredekken keresztül emberi életünk csillapíthatatlan vágya, amely elkísér születésünktől halálunkig. Mindannyian szeretetre vágyunk, ez emberi életünk legősibb és legelemibb ösztöne. Természetünkön fogva ott él mindannyiunkban az elfojthatatlan vágy: szeretni és szeretve lenni. E kettő nélkül boldogtalanok volnánk. Ezért az igazi szeretet megismerése és gyakorlása életünk értelmére ad választ. Ahhoz pedig, hogy a szeretet kérdésére választ találjunk, ismernünk kell az emberiség egyik legősibb, legolvasottabb, legismertebb könyvét: a Bibliát.

Mindannyian szinte naponta tapasztaljuk, bőrünkön érzékeljük, hogy az egész világra, jelenünkre rátelepedett az, amit Jézus Krisztus több mint kétezer évvel ezelőtt így fogalmazott meg az utolsó idők tragikus állapotára nézve: „*És mivelhogy a gonoszság megsokasodik, a szeretet sokakban meghidegült*” (Mt 24,12).

És minél inkább szaporodik világunkban a gonoszság, az erkölcstelenség, annál erősebben érzékelhető az elhidegülés, szeretetlenség. Szinte megszokottá vált, már-már mindennapi tapasztalatunkká lett Pál apostol kijelentése: „*Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokat nehéz idők állanak be. Mert lesznek az emberek magukat szeretőik...*” (2Tim 3,1–2a). Korunk betegsége lett a valódi szeretetre, kölcsönös bizalomra, megbecsülésre épülő emberi kapcsolatok hiánya.

Sokszor vágyakozunk a szeretet kimutatására, de gyakran itt éljük át legfájdalmasabb kudarcainkat, vereségeinket s szembesülünk lesújtó hiányosságainkkal. Sokszor van úgy, hogy a legőszintébb szándékunkkal, igyekezetünk ellenére is fájó sebeket, károkat okozunk másoknak. Somlyó György a *Mese arról, ki hogyan szeret* című versében így ír:

„Van, aki azt hiszi, tehet, amit akar, hiszen szeretik. / Van, aki azt hiszi, tehet, amit akar, hiszen szeret. / Van, aki úgy érzi, minden tetteire vigyáznia kell, éppen, mert szeret. [...] Van, aki számára a szerelem határos a szeretettel. [...] Van, aki önmagát szereti másban, / s van, aki önmagában azt a másikat, akivé maga is válik általa.”

A szeretet mindent remél

Shokták is mondani: mindenünket elvehetik, de a reménységünket nem. Sok mindenben lehet kudarcot, szégyent vallani, de a reménységben nem. „*A reménység pedig nem szégyenít meg*” (Róma 5,5a). A reménységben élő ember legfőbb tulajdonsága az állhatatosság. Jakab apostol a szántóvető emberhez hasonlítja azt a helyes hitbeli magatartást, ami javára válhat a szeretetnek: „*Legyetek azért atyámfiai,*

béketűrők az Úrnak eljöveteleig. Ímé a szántóvető várja a földnek drága gyümölcsét, béketűrőssel várja, míg reggeli és estveli esőt kap. Legyetek ti is béketűrők, és erősítsétek meg szíveteket, mert az Úrnak eljövetele közel van” (Jk 5,7–8).

Nem kell hívőnek lenni ahhoz, hogy felismerjük: világunkat sajnos az igazi szeretettel való visszaélés jellemzi. A már idősödő Babits is erről ír az *Ősz és tavasz között* című versében:

*„Barátaim egyenként elhagytak,
kikkel jót tettem, megtagadtak,
Akiket szerettem, nem szeretnek,
Akikért ragyogtam, eltemetnek.”*

Mekkora becsülete van az igazi szeretetnek? Érzékletesen talán egy szép virágcsokor megtépázott, sárba taposott rózsáinak látványával tudnánk válaszolni képletesen a kérdésre...

Elgondolkodtató, hogy Jézus legnagyobb szenvedéseit nem is az ellenségei, gyilkosai okozták, hanem a hozzá legközelebb álló barátai: a tanítványok értetlensége, hitetlensége. Hogy ezt Jézus Krisztus miként élte át földi élete során, szemléletesen elmondja egy már beteljesedett ószövetségi prófécia: „*Micsoda ütések ezek a kezeiden? azt mondja: Amiket az én barátaim házában ütöttek rajtam*” (Zak 13,6b). Milyen tragikus ez, hogy sokszor a hozzánk legközelebb állók mérik ránk a legnagyobb ütések, hiszen általában ezek fájnak a legjobban. Erről szólunk az alábbi zsoltárversek is: „*Szeretete-mért ellenkeznek velem, én pedig imádkozom*” (Zsolt 109,4). „*Mert nem ellenség szidalmozott engem, hisz azt elszenvédném; nem gyűlölöm emelte fel magát ellenem, hiszen elrejtettem volna magamat az elől: Hanem te, hozzám hasonló halandó, én barátom és ismerősöm, Akik együtt édes bizalomban éltünk; az Isten házában jártunk a tömegben*” (Zsolt 55,13–15). Amikor Pál apostol befejezte a szeretet himnuszt, egy mély, felelősségteljes kijelentéssel fordul mindnyájunkhoz: „*Kövessétek a szeretetet...*” (1Kor 14,1a). Kövessétek és tartsátok meg!

S bár a szeretetről olyan sokan és annyi mindent írtak már, mégis örök téma marad, melyen az idő nem úr. E sorok írója gondolatai végén Dsida Jenő *Menni kellene házról házra* című versével búcsúzik az olvasóktól, mely a címében is kifejezi a szeretet gyakorlatta tételének fontosságát:

*„Nem így kellene hívős, árnyas
szobából, kényelmes íróasztal
mellől szólni hozzátok, jól
tudom. Menni kellene házról
házra, városról, városra, mint
egy izzadt, fáradt, fanatikus
csavargó. Csak két égő szememet,
szakadozott ruhámat, porlepett
bocskoromat hívni bizonyágul
a szeretet nagy igazsága mellé.
És rekedt hangon, félíg sírva,
kiabálni minden ablak alatt:
Szakadt lelket foltozni, foltozni!
Tört szíveket drótozni, drótozni!”*

Molnárné Miklós Malvína

Lélekszirom

Ebben a vékonyka, de figyelemre méltó kötetben lelki egyperceseket kap az olvasó. A szerző a bibliai igei kiindulásból életszagúan magyarázza az örök üzenetet. Nyelvezete rendkívül friss, gyakran bukkanhatunk eredetiséget tükröző szavakra vagy szóösszetételekre. (Nyelvi erejére már régebben felfigyeltem, amikor is folyóiratokban közölte most kötetbe rendezett írásait.)

Megszületésük körülményeiről az „Élőszóban” (utalás arra, hogy találya a kolozsvári Agnus Rádióban is elhangzottak ezek az elmélkedések) olvashatunk. **Vörös Éva** református lelkipásztortól egy (majdnem halálos) betegség következtében „elvétezt a szószék”, így kényszerült a szót papírra tenni. Amint rögzíti, egyfajta terápia is volt az írás számára: „A szavakba szült érzések, felismerések leginkább engem tápláltak. Kedvet csináltak az élethez, ehhez a felemás valósághoz, ami láthatóból és láthatatlanból van összegyúrva, ami kézzel morzsolhatóan, besáro-

zónan földi, olykor pedig egy villanásnyira fénylővétevéően égi.”

Az írások bizonyítékkal szolgálnak arra, hogy a szerző hisz a csodákban (a rendkívüliekben, a megszokottak-

ban – „tavaszcsoda” –, a kis mindennaposakban). Példákat ad a jó erejére, érzékeny napjaink jelenségeire (szegénység, istencsinálás stb.). A könyv második felében szereplő meditációkat *A kerülőutak evangéliuma* cím fogja egybe, ami módfelett kifejező, hiszen a szerző az élettől jól megtanulta, amit joggal taníthat is: „Vannak nélkülözhetetlen, életformáló kanyarok... Istennek más a vezetési stílusa. Nem célegyenesen üdvözít, még ha sokan ezt várnák is el tőle.”

Egy ilyen „kitérő” élvezetes gyümölcse ez a kötet; „kóstolgatását” bátran ajánlom mindenkinek, aki gondolatgazdag lelki táplálékra vágyik.

–akb–

(Kálvin Kiadó, Budapest 2006)

„Mert ez a Te életed!”

Gondolatok a mindennapi igeolvasás kapcsán

Egy olyan könyvet ajánlunk olvasóink figyelmébe, melyben Isten egy idős szolgálójának az ige kapcsán született gondolatai, meditációi olvashatók.

A felesége által írt előszóból kiderül, hogy a már nehezen látó és beszélő, hitében azonban továbbra is „fiatal” és friss lelkipásztor a napenkénti igeolvasáskor született gondolatait vetette papírra, amiket egy hosszú élet tapasztalatai szentesítenek és emelnek a bizonyosságtétel rangjára.

A szerző halála után került elő az a mappa, melyben ezek az írások össze voltak gyűjtve, s hogy könyvbe rendeződtek, az nagymértékben az özvegynek is köszönhető, aki átgepelte és a megjelentetésre előkészítette őket. Rövid életrajzi írással kezdődik a könyv, melyből kiderül, hogy egy parasztcsalád nehéz sorsú gyermekéből vált gyülekezeti lelkésszé **Zergi Gábor**, aki hatvanegy éven keresztül szolgálhatta Urát, gyülekezetét, Isten népét.

A negyvennyolc ószövetségi és az ugyanennyi újszövetségi ihletésű

„szösszenet” (a felesége elmondása szerint így nevezte írásait a szerző) olvasható a kis könyvben, mely szép ajándék lehet például olyan rend-

szeres igeolvasó számára, aki szereti az áhítatoskönyvek stílusában íródott rövid igemagyarázatokat.

–kl–

(Kálvin Kiadó, Budapest 2006)

Feladvány

Zergi Gábor könyvének címe az egyik ószövetségi tanítói könyvből származik:

„Ragazkodj az intellemmhez, ne téj el tőle, vigyázz reá, mert ez a te életed!”

Hol van pontosan megírva?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **március 15-ig** nyílt levelezőlapon, képeslapon vagy emailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének címére (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A decemberi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik úgy tudják, hogy Pándy Bertalan az ungi egyházmegye esperese volt.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – könyvjuttalomban, mégpedig **Gábor Ilona** (Nagykapos), **Rontó András** (Nagyida) és **Sipos Piroska** (Bés). Mindhárman Martin Hubacher *Az Apostoli hitvallás magyarázata* című kötetét kapják; huszonkét igehirdetést tartalmaz, amelyek Bernben hangzottak el. Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

A 18. században viszonylag kevés új énekeskönyv születik. Az újabb énekek inkább egy-egy vallásos könyv, imádságoskönyv végén, függeléként kapnak helyet.

Ebben az időben nagyon elterjedt volt, hogy az egyes zsoltárdallamokra új énekszövegeket írtak, így a gyülekezetekben a kedvelt zsoltárdallamokat még gyakrabban énekelhették. Losontzi István nagy mestere volt ennek. Ezek a szövegükben új, de dallamukban régi énekek annyira kedveltek lettek a nép körében, hogy még a mostani énekeskönyvünkben is számtalan Losontzi-ének található (pl. a 201., a 292., a 297., a 424., a 427., a 429., a 430. stb.). Ezt a gyakorlatot, tehát a zsoltárdallam „újrafelhasználását” Ráday Pál is szívesen alkalmazta (példárá a 245., a 289., a 290. számú énekünk). De az ő énekei között már találunk saját dallammal rendelkező énekeket is (a 210., a 251.).

A 18. század magyar egyházzenejében a legkiemelkedőbb reformot Maróthi György végezte, aki a debreceni református kollégium professzoraként a többszólamú éneklést igyekezett bevezetni. Tette ezt elsősorban az ismert Claude Goudimel-féle zsoltárfeldolgozásokkal, de saját többszólamú szerzeményeivel is. Maróthi többszólamú zsoltárkiadványa 1743-ban jelenik meg *A Zsoltároknak négyes nótájik* címmel. Szerette volna svájci mintára bevezetni a többszólamú gyülekezeti

Református énekeskönyvek a 18. századtól

éneklést. Ezt a törekvését rövid életpályája alatt (29 évet élt) nem sikerült megvalósítania, de nevéhez fűződik az először temető-kvartettként tevékenkedő kórus működése, amely a debreceni Kántussá nőtte ki magát.

A 18. század közepe felé felütötte fejét egy – az énekeskönyveket megújítani akaró, modernizálni vágyó, a jó hagyományokat, a klasszikus értékeket eltipró – kezdeményezés. A cél: minél

könyvet, a régi énekeskönyvekhez hű, szinte változatlan dicséretanyaggal. Szinte mondani sem kell, hogy a kedvelt debreceni énekeskönyv maradt továbbra is a gyülekezetek használatában, s többszöri kiadást is megélt.

1806-tól kezdve a gyülekezeti éneklés sekélyesedésnek indult. Ez főleg abban mutatkozott meg, hogy a nép körében csak bizonyos zsoltárokat énekeltek, melyeket aztán a nyomtatásban is hangsúlyoztak, csillaggal jelöltek, mondván: ezek a legalkalmasabbak a gyülekezeti éneklésre. Ezek voltak az ún. csillagos énekek. Így azokat a zsoltárokat, melyek mellett nem volt ott a csillag, szinte már nem is énekeltek. Majd fokozatosan kiszorulnak az egyes dicséretes is az énekeskönyvekből, az éneklés vontatottá válik. Bekövetkezik az a hiba, aminek a mai napig iszszuk a levét: 1877-ben megjelenik az első olyan énekeskönyv, melyben az énekek – igazodva az akkori éneklési szokáshoz – elveszítik eredeti

A 25. zsoltár torzított ritmusú formában az 1891-es énekeskönyvben

több új ének-énekszöveg „gyártása” s a régiek szinte teljes mértékű kihagyása. Így születik meg 1776–77-ben az erdélyi énekeskönyv. A reakció nem maradhatott el, és egy évre rá, 1778-ban kiadták az „öreg” debreceni énekes-

ritmusukat, a hangjegyek kiegyenlítődnének, s valamennyi hang félhang hosszúságot kap. Egy hasonló kiadás megjelenik 1921-ben is. Csupán 1948-ban, a ma is használatos énekeskönyvben tértek vissza az eredeti kottázáshoz.

Bár nagyon sok gyülekezetünkben az „új”, 1948-as énekeskönyvet használjuk, mégis a régi szerint éneklünk: lassan, vontatottan. De talán nem is ez a legnagyobb baj, hanem hogy láthatatlanul, de ott vannak azok a csillagok is a 23., a 25., a 42., a 65., a 84., a 89. és a 90. zsoltáraink mellett, s rajtuk kívül mást nem is vagyunk hajlandóak énekelni; amit nem ismerünk, nem szívesen tanuljuk meg. Pedig ott van az 5., a 77., a 92. stb. zsoltár is, melyekben Isten még nagyon sok kincset tartogat számunkra. Miért fosztanánk meg magunkat ezektől?

Tanulva a 18–19. század eseményeiből: mi lehet a megoldás? Új énekeskönyv kiadása teljesen új énekekkel, vagy inkább a régiek megőrzése s megelevenítése?

Süll Kinga

A 25. zsoltár ritmikus formában az 1806-os énekeskönyvben

Jó lenne, ha a szülők tudatosan készülnének gyermekük nevelésére, s nem gondolnák azt, hogy automatikusan szülővé válnak attól, hogy megszületik első gyermekük. Nem mindegy, hogy tudatosan éljük-e életünket, vagy esetlegesen, ahogy épp a kedvünk, lehetőségünk engedi.

A bébiételeket ízfokozó adalékok nélkül készítjük, s míg nem ismerik meg a babák a cukrozott ízeket, addig nincs gond a natúr aromával. De amikortól a felnőttek elkezdi adni nekik (mert jót akarnak?) a cukrozott teákat és limonádékat, már nem fogják elfogadni a teaízű teát. Így van a nevelésben is.

Ha abba nő bele a kisgyermek, hogy szabályok és elvek szerint van nevelve, akkor az válik számára természetessé. De ha hisztijeivel, akaratosságával azt ér el, amit akar, úgy irányítja a szüleit, ahogy neki tetszik, akkor egy idő után már hiába szeretné a szülő, hogy ő hozza meg a döntéseket: a gyermek tiltakozni fog, nem lesz hajlandó végrehajtani a parancsokat. Számára az lesz a szabály, hogy nincs szabály; mindig a pillanatnyi érdeke lesz az, ami irányítja.

A fegyelmezetlen fegyelmező

Sajnos nagyon gyakran a fegyelmező a fegyelmezetlen, következetlen; ami azért is veszélyes, mert a szülő – tudatos fegyelmezése, nevelése mellett – rossz tulajdonságai is példaképpé lesznek gyermekei számára. Hiszen a negatív példa is minta gyermekeink számára, akik kicsik ahhoz, hogy mérlegeljék, hogy követésre méltó-e, amit kapnak, vagy elvetendő. Sokszor bizony a szülőre kellene rászólni, megdorgálni, amikor a pillanatnyi kényelme és kedve szerint engedékeny vagy épp szigorú gyermekével.

Bizonyára nem csak én tapasztalom egy-egy bevásárlás alkalmával, hogy milyen kitartóan tudják követelni a csöppségek a nekik „járót!” amit eleinte az anyukák még próbálnak kezelni (*van ott-hon, most nem veszünk stb.*), de mikor a kicsik bevetik legfőbb eszközüket, a sírást, akkor bizony már nagyon sok anyuka beadja a derekát (*na jól van, most az egyszer megveszem, csak hagyd abba!*), s leemeli a hón áhított valamit. A csata eldőlt. És gyermekeink nagyon ügyesen kitapasztalják a kitartó, hangos hisztizés hatásosságát, s ezután már minden elakadaskor következhet a módszer bevetése. Itt is az időben elkezdett következetes nevelés lenne a megoldás. Az, hogy ne olyankor kapjon valamit a kicsi, amikor „raplizik”, hanem amikor a felnőtt úgy dönt. És a felnőtt ne legyen ebben sem

„Reggel fogj a magvetéshez...” (VII.)

Tudatos életvitel

rapzodikus, hanem kiszámítható. Ha a kezdetektől azt látja a gyermek, hogy az anyukája dönti el, hogy megvesz-e neki valamit, vagy sem, akkor ez válik számára természetessé. Tudom, hogy működik, mert kipróbáltam, nem is egyszer...

A kis dolgok sokat számítanak

Vagy itt van például a közös étkezésnek a nevelésbe is bevethető lehetősége. Ha a család (amelyik megteheti) együtt étkezik, és az asztal fontosabb bútorának számát, mint a tévé, akkor ez lesz a nyilvánvaló példa; de ha az étkezés alkalmi esetlegések, mellékesek és a tévé zajától hangosak, akkor a gyermek ehhez szokik hozzá. Márpedig szerintem kardinálisan eltér a két létforma egymástól, s mindkét minta életre szólóan meghatározza gyermekeink viselkedését, gondolkodását, értékrendjét.

Ismerek egy családot, ahol két fiút neveltek, és a vacsorának pontos időpontja volt. Ez a két fiú ma már családapa. Az egyik olyan lányt vett feleségül, akinek szintén fontos a család közös étkezése. Természetes számára, hogy főz, konyhájuk „főszereplője” egy tiszteleményes asztal, bár a család csak öttagú. Összhang van férj és feleség közt, gyermekeik így nőnek. A báty egy olyan vállalkozó anyuka lányát vette el, aki éjt nappallá téve bővítette házi pékségüket, melynek eleinte a konyha is része volt, és a legfontosabb mindig (vasárnap és karácsonykor is) a napi bevétel volt. Ilyen körülmények közül lett a fiú felesége, s hozta az otthoni példát, miáltal sikerült férjét „átnevelni” (testvére és szülei bánatára), gyermekének pedig szolgáltatja a mintát. Ez a két család közös portán él, mégis hatalmas a „távolság” köztük.

Lehet, hogy furcsán hangzik, de ilyen „aprósággal” is lehet értéket képviselni, környezetet formálni, nevelni. Ha nem tévétel közben tálcáról és nem összeviszsa, kapkodva, mellékesen, hanem egymást megvárva, a másikkal igazodva és közös ima után kezdődik az étkezés, lehet közben beszélgetni vagy csendben enni; a lényeg mindenképpen az, hogy együtt lenni lehet. A közös étkezések jó alkalmat szolgáltatnak arra is, hogy a gyermekek megszokják: vannak időpontok, amikhez igazodniuk kell. Ha hangzik a hívás, akkor még a játékot is tudniuk kell abbahagyni; lehet szokniuk az asztalterítés „tudományát” is, s kivehetik a részüket a felelős, egy kiadós vasárnap

ebéd után embert próbáló mosogatásból is. Amikor azt látja a fiúgyermek, hogy édesapja is hajlandó a rendrakásban részt venni, akkor neki is természetes lesz ugyanez; s nem fogja elvárni, hogy majd a felesége végezze el mindezt, mert az a dolga.

Nagyon fontos lenne, hogy az élet következetes szempontok szerint folyjon, s ne a pillanatnyi helyzetnek kiszolgáltatottan, esetlegesen; hogy például nem csak kedv kérdése lenne, hogy elmenjen-e vagy sem az istentiszteletre a család, hogy tanuljon-e nyelvet, zenét (időt és kitartást igénylő műveletek!) a gyermek. Sokszor lehet tapasztalni ugyanis egy-egy ilyen szabadidős elfoglaltság esetében, hogy milyen gyakran ki tudják sírni maguknak a gyermekek, hogy hagyassák abba a zongoraleckéket vagy a rajzóra járást, mert nincs kedvük hozzá. Ilyenkor a szülő – a gyermek rövid távú érdekében!? – megengedi, hogy hagyassa félbe, amit elkezdett. S nem gondol arra, hogy eljöhön az az idő, amikor majd ugyanez a gyermek (kicsit korosabban és eszesebben) pont azt fogja felróni az őt nagyon szerető szülőjének, hogy miért hagyta, hogy ő döntsön.

–kdl–

Közös étkezés

A családi étkezések nagyszerű alkalmat jelentenek hitünk igazságainak átadására. Amint beszámolunk a nap áldásairól, a gyerekek látják Isten szeretetteljes és hűséges gondoskodásának jeleit, s annak fontosságát, hogy tiszteljük őt a hálaadással. Családunkban sosem étkezünk anélkül, hogy előbb ki ne fejeznénk hálánkat annak, aki „minden jó adománnyal és minden tökéletes ajándékkal” ellát minket (Jk 1,17). Meggyőződésem, hogy a keresztyén szülőknek meg kell tanítaniuk gyermekeiket arra, hogy minden étkezésnél „asztali áldást” mondjanak. A szülők arra is felhasználhatják ezt az asztalnál töltött időt, hogy megbeszéljenek bibliai elveket, és egyéni körülményeikre alkalmazzák őket. Jézus sokszor az étkezés körül kialakuló közösség idejét használta fel tanításainak bemutatására.

(Dr. James Dobson)

Nem csak a könyveknek, a kéziratoknak is megvan a maguk sorsa. Az alábbi hasábkon *Koncsol László* jóvóltából egy olyat adunk közre, amely ötven évvel ezelőtt, 1957 júniusában Nyitrán azzal a szándékkal született meg *id. Acsay Lajos* tiszteletbeli főgondnok tollából, hogy emléket állítson a gyülekezetet alapító lelkésznek. (A szerkesztőség)

Most, amikor a nyitrai református kezesztyén gyülekezet hívei hosszú bőjt után jelentékeny külső segítséggel és nagy, lelkes, belső igyekezettel új köntösbe öltöztetett templomukba a Mindenható dicséretére és imáadására ismét összejöhettek, illő megemlékeznünk arról a lelkésztől, aki minden tudásának és küzdő akarátának bevetésével, az ország akkori legészaknyugatabbra fekvő vallási és nemzeti örhélyén, Nyitrán, a reformáció kezdetétől elsőként, református templomot épített.

Hogy miképpen alakult meg Nyitrán a millenáris évben az első evangélikus református egyház, és hogy hogyan épült Istennek kötemploma – ez az egyházközség történetének alapja. Lássuk az embert, aki Ábrahámnak kövekből fiaikat támasztott.

Ilyen buzdítással indította e fiatal fõrgepatonyi tanító-lelkészt Nyitrára az õ gondterhelt esperese, akinek szívügye lett a nyitrai lelkészi állás méltó emberrel való betöltése azóta, hogy az éppen megalakult gyülekezet első gondnoka, **dr. Ádám Endre** ezredorvos lankadatlan hévvel ostromolta õt ebben az ügyben. **Antal Gábor** püspök 1897. február 14-én, az éppen elkészült imaház felavatásakor iktatta be Sedivit lelkészi állásába.

Sedivi már teológus korában, 1893-tól mûködött több helyen mint tanító és papoló káplán. Aztán mint negyedéves teológus Kamocsán segéd- és helyettes lelkészként szolgált. A papi vizsgák letétele után Pápán és Komáromszentpéteren vált helyettes lelkésszé, majd ugyanazzá Negyeden, ahol tanított is az egyik iskolában. 1896 márciusában lett fõrgepatonyi lelkész-tanítóvá.

Már az ünnepélyes felavatáskor fölérte a vágy a fiatal lelkész szívében, hogy a nyitrai templomban hirdesse az Úr megváltó hatalmát. Ezt tüzte ki élete céljául. Serkentõleg hatott reá, hogy szemben az imaházzal impozánsan emelkedik napról napra a zsidók neológ zsinagógája, és buzdította az első gondnok és az első presbitérium lelkészedése, amellyel eszméjét felkarolták. Tisztában volt az anyagi felkészületlenségükkel, ezért mihelyt megismerkedett helyben

Megemlékezés néhai jó Sedivi Lászlóról,

lakó híveinek családtagjaival, kéthónapi felmentést kért szolgálata alól. Nyakába akasztotta a gyûjtõtárisznyát, és bejárta az egész Felvidéket, legalaposabban Nyitra vármegyét, amely akkor nyugat felé egészen a Morva folyóig és északra Turócig terjedt. Ha csak fél füllel értesült arról, hogy itt vagy ott vár egy-egy lélek az Úr Igéjére, menten fölkereste, és aztán rendszeresen látogatta, így szervezte meg a szõrványokat nemcsak Nyitra, de Trencsén, Turóc, Árva és Liptó megyében is; ott, ahol református lelkész még nem szõrta el a hit mustármagját. Népe-sebb gócpontokba hívta a hívõket: Lipót-várra, Trencsénbe, Zsolnára, Nagyszombatba, Ruttkára és Nyitrabányára, s két helyen fiókegyházat létesített. Késõbb rendszeresen szolgált hosszabb ideig Érsekújvárott, Aranyosmaróton és Horhin is. Hogy ezeken a lelkész nélküli helyeken mennyit nyertek általa lelkiekben a hívek, azt csak a nyitrai egyházközség tudja értékelni, amely az õ halála után hét teljes esztendõt élt át lelkészszûkében, bár volt idõnként egy-két ragyogó napja az évnek, ha lelkiekben igazán gazdag lelkipásztor látogatta meg gyülekezetünket.

A missziói egyházzá nyilvánított egyház lelkiekben és anyagiakban szépen fejlõdött Sedivi vezetése alatt, de a legfõbb cél eléréséhez még sok erõt kellett kifejteni és sok akadályt kellett lerombolni. A harc azonban nem bénította, hanem tüzelte és edzette akarát. Erre szüksége is volt, mert legjobb segítõtársai sorban elhagyták: áthelyezték õket vagy elhaláloztak.

Lankadatlan munkával, erõs bizalommal a jövõhöz, sok reménységgel a fejlõdéshez, minden alkalmat megragadva és kihasználva, az alkotáshoz szükséges buzgó úgyszeretettel és áldozatkészséggel – mindezen tulajdonságokban Sedivi lelkész egy pillanatra sem szûkölködött, és végül Isten engedelmeivel – minden törekvésének koronája – a templom és az iskola is elkészült és várta felszentelését, megáldását.

Ezt ismét Antal Gábor püspök végezte az egyházkerületi főgondnok, **Tisza István** gróf és sok világi és egyházi elõljáró jelenlétében. Történelmi esemény volt ebben az õsrégi, szláv eredetû és erõsen katolikus városban, Nyitrán 1911. február 14-én.

Az egyházi fõhatóság részérõl kellõképpen méltatták e napon Sedivi tiszteletes úr érdemét az egyházi intézmények létesítése kapcsán, kihangsúlyozva, hogy

ilyen fontos feladatok megoldása másutt fél évszázad munkájának is dicséretére válna. Állt a csillagos tornyú, szép templom, lelkészünk felszaporodott családjával tágas terû, nagy lakásba költözhetett, és református tanító és tanítónõ oktatott a református népiskolában négy éven át zavartalanul.

Még ki sem tört azonban a világháború, a gyarló emberi lelkekbe – kivétel nélkül, ahogy az idõ távlatából tisztán látható – már befészkelõdött az egyenetlenség, a kákán is csomót keresés, a békétlenség és sok más, csak rosszra vezető tulajdonság. Az ágostai hitvallású evangélikusokkal megszûnik a nagygeredi egyezés, amely nekik kevés ellenszolgáltatásért nagy elõnyöket biztosított. Belső berkeinkben is villongások vannak, pedig most lett volna a legnagyobb szükségünk arra, hogy szorosan összetartsunk.

Iskolánk kapuja 1915 szeptemberében zárva maradt, mert elnéptelenedett, s mert a tanítót behívták katonának. Két kisebb harangunkat és orgonánk nagyobb sípjait ágyúöntésre elrekvirálták. A templomon és az egyház középületein javítatlanul maradtak a törések és a rongálások, a missziói egyház híveinek száma pedig a háború végén egyötödére apadt.

A háború alatt lelkészünk munkája nagyon megszorodott. Átmenetileg sok hadba vonult katona látogatta templomunkat, aztán nagy körletében neki kellett rendszeresen látogatnia a hét katonai sebesült- meg fertõzõkórházat. És sokat kellett temetnie. A legszomorúbb halotti szertartást azonban akkor készítette elõ, amikor elõször leszereltette az iskola berendezését, aztán pedig maga bocsátotta áruba az egyház templomát! Bizonyára elkeserítette az örökös torzsalkodás, a kifosztott és megrongált templomának napenkénti szomorú látványa, és talán nem remélte, hogy Nyitra a nagy vérvesztés után újjáéled. Közben fellobogott elõtte egy újabb reménység: Érsekújvárott kétszáz egyháztág és hatvan iskolás gyermek élt gondozó nélkül, és alkalmas telek várta, hogy templomot építsenek rá.

Kidolgozott egy terjedelmes memorandumot, amelyben kifejtette tervének célszerûségét. A nyitrai ingatlanok eladási árából bőven telne egy új templom építésére az új missziói központban, lelkészlakkal és iskolával. Nyitra létesíthetne – lepadt létszámának megfelelõ – imaházat, összes adósságait törleszthetné, és ugyanolyan

a nyitrai gyülekezet első lelkipásztoráról

lelkészi szolgálatban részesülhetne, mint eddig. Az újonnan létrejött egyházmegye és egyházkerület Sedivi tervét teljes terjedelmében elfogadta; a nyitrai, legyön-gült egyházközség pedig a sok megpró-báltatástól elfásultan, némán tudomásul vette. Isten útjai azonban beláthatatlanok.

A tehetős vevők elálltak az ingatlanok megvételétől, mások pedig oly alacsony összeget ajánlottak fel, hogy még csak a helyi megoldásra sem lett volna elegendő. Belenyugodva a Mindenható akaratába, megindult a lassú, de kitartó küzdelem a fenntartás és fejlődés biztosításáért.

A lelkész ezután munkatársainak megértő szeretetében minden idejét és erejét teljesen hivatásának szentelte mind helyben, mind a szórványokban és a fiókegyházakban. A népszerű, nagy humanista püspök, **Balogh Elemér** a harmincas években az egyik kerületi közgyűlésen Komáromban Sedivit ezzel a szóval jellemezte: Kilometerfresser (kilométerfaló). Az előző évben ugyanis közel huszonötezer vasútkilométert tett meg. Kétszázharminchat napig volt úton, hetvennyolc gyermeket oktatott huszonegy-féle iskolában Nyitrán kívül havonta egyszer-kétszer, és negyvenkét esetben szolgáltatta ki az úrvacsorát. Valóban fáradhatatlan volt a szórványokban lakó hívek látogatásában és felkeresésében is. Ezeknek a látogatásoknak (a láthatatlan lelki eredményeken kívül) anyagiakban is kézzelfogható hatásuk volt. Ezek vég-eredményben a hívek lelkében kiváltott hatások eredői voltak, és áldozathozatalra, a gyülekezet megerősítésére buzdították a híveket.

Trencsénben – példának okáért – egy kereskedő ezerkoronás alapítványt tett, melynek kamatait a missziói lelkész megsegítésére szánta; ezzel kívánta maradandóan meghálálni a lelkipásztor igyekezetét, hogy a távolban lakó híveket (a szegény híveket is) fölkereste. Egy Zsolnán lakó református család ugyan-csak ezerkoronás alapítványt tett, kamatait a szegényeknek szánták. Ez valóban erre szolgált: így például egy nagyon szegény, de buzgó asszony hívünk e kamatokból tehette meg a hosszú utat vasúton a nyitrai templomba, máskülönben nem látogathatta volna rossz időben az istentiszteleteket. Jó időben bizony néhányszor a huszonhat kilométeres utat gyalog tette meg Nyitrára. Egy Svájc-ból származó, messze vidéken lakó földbir-tokos katolikus felesége férje halála után még sok éven át önkéntesen hozzájárult

közterheink viseléséhez nagyobb össze-gekkel: nem felejtette el Sedivinek el-hunyt férje fölött tartott halotti szolgálá-tát. Egy másik nagybérő, akinek kasté-lyában időnként házi istentiszteletet tar-tott, az első világháború után a mi vallá-sunkra tért át; újszülött fiát Sedivi ke-resztelte meg innen száz kilométerre, s ezért egy hordozható, négyoktávós har-móniumot ajándékozott gyülekezetünk-nek 2500 korona értékben.

Sedivi ezt Aranyosmaróton helyezte el, mert nagy súlyt fektetett az istentisz-teleti énekre. Ő maga kiválóan kezelte ezt a hangszert s az orgonát is. Felejthe-tetlen marad a hívek számára, milyen ha-talmasan zúgott föl az orgona, amikor kántor hiányában ő ment a kórusra egy istentisztelet alatt háromszor is; jó, hogy pápai teológus korában megtanulta e hangszer kezelését. Hangja is méltó volt az orgonához. Nyitrabánya részére egy még könnyebb, kétoktávós choráliumot szerzett (szintén ajándékozás útján), ezt vitte magával Lipótvárra, Trencsénbe meg Ruttkára; s mindenütt nagyon jó szolgálatot tett az alkalmakon. Végül Nyitrabányán hagyta a hangszert.

Itt említem meg, hogy Pápan egy má-sik tapasztalattal is gyarapodott, amelyet szintén fölhasznált: a főzés-sütés művé-szetével. Nagyon profán dolognak lát-szik, és nem is említeném, ha egyházi vonatkozásban nem mutatkozott volna meg az előnye. Mint szegény kis falusi lelkész fia, teológiai tanulmányai idején gyakran kiségitett a közös konyhán, és burgonyahámozás közben sok konyhai tudományt összeszedett, mert jóétkű ifjú volt. Sok jó tulajdonsága mellett a szíves vendéglátás is erős oldala volt, különö-sen azóta, hogy vendégeit saját termésű fajboraival kínálhatta. Egy szeredi jegy-ző, egy nyitrai tornatanár és egy érsekúj-vári gazdag kereskedő például eleinte a László-napi nagy lakomára jöttek el, s csak azután lettek rendes templomlátogatókká, egyházi adófizetőkké és bőkezű adakozókká.

1932-ben egy – Svájcban református vallásra tért – világhírű hegedűművész jött el Münchenből Nyitrán lakó atyjá-nak, a zsidó polgári iskola igazgatójának látogatására: az apa jó barátságban volt Sedivivel. Lelkészüknél tett első látog-atasakor megtudta, hogy egyetlen ha-rangunk sincs. Készséggel fölajánlotta, hogy egy harang költségeit vállalja, és rögtön lefizetett kétezer koronát. Ez volt a következő évben rendezett hárm-as ha-rangszentelési ünnepély elindítója. Sedi-

vi és hitvese a középső harangra 4550 koronát adományozott, a nagy harangra önkéntes gyűjtésből került ki a költség, sőt még az orgona teljes felújítására és a templom belső renoválására is jutott be-lőle. A lelkész és a gyülekezet a megúj-hodást ünnepelhette.

Sedivi személyes kapcsolatait a teljes szívéllyesség és a keresztyén alázat jelle-mezte. Ennek köszönhető sok és nagy sikereit gyülekezeti vonatkozásban is. A Nyitrabányai Bánya Részvénytársaság például átalányban vállalta a vagyonta-lan bányászok egyházi adóterhét. A lel-kész számára a szállodai szoba és étke-zés minden időben biztosítva volt. Nem-csak vasárnapi szolgálatát, hanem a köz-napi vallásóra tartását is ez tette lehető-vé. Ha a templom eladására sor került volna, Nyitra város tanácsa nagyon jó helyen biztosított volna ingyen telket az új református templom és lelkészlak épí-tésére. A templom tervezett eladásával kapcsolatban, melynek legfőbb mozga-tója éppen Sedivi volt (amivel sokakat csodálkozásba ejtett, és szinte hihetetlen-nek látszott, miként válhat meg egy em-ber látszólag ily könnyen élete fő művé-től), meg kell jegyeznem, hogy valójá-ban nem könnyen vált volna meg tőle, és sok lelki küzdelmébe került, amíg elju-tott ideig, de tényleg nem látott kiutat a bonyolult és súlyos helyzetből. Sedivi a lehető legjobb megoldásra törekedett, s az általa javasolt megoldás helyességét nehéz vitatnunk.

M agánéletében csupa szív és jó kedély jellemezte ezt a jó megjelenésű, mokány, ke-ménykötésű embert. Családi életre vá-gyott, ám ezen a téren érte a legnagyobb csalódás, és ez keserítette el hosszú idő-re. A gyermekeket nagyon szerette, a má-sokéit is, annyira, hogy például elmond-ta helyettük a hittanleckét, ha akadoztak a vizsgákon. A világháború végéig bol-dog családi életet élt feleségével és há-rom kislányával, de a háború után na-gyon megcsappant a jövedelme, mert sok református magyar család kihurcolko-dott az országból. A segélyek elapadtak, a díjlevél szerinti ezerkétszáz koronás já-randóság alig volt elegendő a megélhe-téshez. Kis házicselédjüket elbocsátot-ták, felesége nem győzte a háztartást (jól-lehet a nehéz munkákat a ház körül meg a szőlőben a lelkész maga végezte). Így történt, hogy valahányszor hosszú misz-sziói úttjáról a kései órákban kimerülten ha-zajlott, vetetlen ágyat, üres konyhát talált meleg étel nélkül. Ennél súlyosabb volt, hogy felesége nem akart több gyermeket, mert jövőjüket kilátástalannak látta.

(Folytatjuk)

Töprengés a forgatagban

Nem volt hideg, de fáztam. Egy nagyváros (amelyik lehetne bármelyik ország bármelyik városa) forgatagában álltam, és a járőkelőket figyeltem. Péntek volt, sok volt a diák – és egyoldalú beszélgetésbe kezdtem velük.

Diákkoromban mi nagyon tiltakoztunk az uniformizált egyforma ellen, ezért furcsa, hogy ti önként és dalolva (ami enyhe túlzás, mert már nem énekeltek szívesen...), tehát inkább csak önként olvadtok bele az egyforma ismétlésbe. Ha fel akartok tűnni, akkor nem lógtok ki a sorból. Ha ugyanolyanotok van, mint a többieknek, akkor vagytok menők. A köszönések az éppen aktuális tévésorozat divatot diktáló főhősének ellesett mozdulata. Festett tépett haj a lányoknak, fodrásznál készített frizura a fiúknak. No és persze a fületekből lógó drótok, amik mega-

olyan terápia, amely a csenddel próbál gyógyítani: csendszobába viszik a beteget, és nem kell mást tenni, mint kibírni ott egy órát. De nagyon sokan tizenöt perc után feladják, és kirohannak...).

Fáztam, pedig tavasz volt a télen. A mindig visszatérő rögeszmém pedig még csak rontott a hangulatomon: a gyerek nem tehet arról, hogy milyen: ő áldozat.

Bocsássatok meg, hogy nem élünk vonzó és követésre méltó példával előttetek! Hogy mi (szülők) hagyunk túl korán magatokra titeket. Szüleink egy letűnt rendszerben nemigen kap(hat)tak biblikus nevelést, így nekünk már csak morzsák jutottak, ennek következtében titeket mi már végképp nem tudunk „jóllakatni”. Kerestek, mert nem mutatunk irányt. Szabadok akartok lenni, s mi nem figyelmeztetünk, hogy a szabadság nem

Illusztrációs felvétel

kadályoznak abban, hogy kommunikáljatok, hogy odafigyeljétek a másokra, hogy észrevegyétek a zajokat, a hangokat – a csendet. „Ha a csend beszélni tudna...” – jutott eszembe a „mi slágerünk”, amilyenek manapság már nem szület(het)nek; még a téma sem kerülhet elő, hiszen titeket a lüktető élet zajja érdekel már, és sodródtok a Nyugatról diktált tempóval.

Álltam a péntek délutáni zajban, és sajnáltalak titeket, akik nem ismeritek már, milyen az, amikor megszólal a tavasz, vagy szinte dobol a csend, esetleg hangja van a hőésésnek – mert mindig szól valami körülöttetek. (Létezik már

egyenlő a szabadossággal. Csak a mának éltek, és nincs aki elmondja: lesz holnap is.

Ha esetleg olvasnátok ezeket a sorokat, kérlek benneteket, tudatosítsátok: veszélyes és fölöttebb kockázatos csupán a jelennek élni. Igaz ugyan, hogy a prédikátor azt tanácsolja, hogy: „Örvendezz, ifjú, míg fiatal vagy, légy jókedvű ifjúságod idején, és élj szíved vágya szerint, ahogy jónak látod!” (Préd 11,9a), de így folytatja: „De tudd meg, hogy mindezekért Isten megítél téged!” (Préd 11,9b).

Ha egy picit lassítanátok, s esetleg még a hangerőből is visszavennétek, tekinteteket pedig az

Áprily Lajos

VÁNDOR

*A nyugtalan patak
lelkét szeretted,
suhogó völgyek
útjait követted.*

*Cyönörködtél gátnál,
zuhatagoknál,
de mindig új szépség
után futottál.*

*Mi lenne, hogyha egyszer
nem sietnél
S megállnál egy tónál:
Genezáretnél?*

Isten segítségével

„...és adott Isten ennek a négy ifjúnak tudományt...” (Dán 1,17).

Jártam egyszer valahol, ahol ez állt a falon: „Isten segítségével sikerülhet!”

S valóban így van. Dániel és társai életében is így történt. Az életpróba és a névcseré után most tanulniuk kellett. Sokat és egészen mást, mint eddig. Jött a vizsga, és ők tízszer jobban vizsgáztak, mint a többi. Hogyan sikerülhetett ez? Mert Isten áldása volt rajtuk. Ők csak annyit tehettek, amennyit tudtak. De megtették, ami tőlük tellett. S Isten az engedelmességet megáldja.

Te hogy állsz a tanulással? Szereted mihamarabb letudni a napi feladatokat? Sok kudarcod volt már? Ha Isten segítségét kéred, Ő megáldhatja a tanulásodat. S ha engedelmes vagy, Ő nem hagy cserben. Semmilyen helyzetben. Kérd az áldását a tanuláshoz és a vizsgákhoz is!

–mmm–

utca poráról néha az ég felé emelnétek, nagyobb esélyetek lenne rá, hogy a csend megszólaljon, s „meghallhatnátok” az üzenetet, ami nektek is szól: „...úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz öbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16).

Kis Lucia

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa a 23. ülésén, amelyre 2007. január 5-én Komáromban került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Tudomásul vette a 21. és 22. ülés határozatainak kiértékeléséről szóló jelentést, és jóváhagyta a 20., a 21. és a 22. ülés jegyzőkönyvét.

– A Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsa megüresedett elnöki tisztségére Ján Semjan püspökhelyettes javasolja.

– Tudomásul vette, hogy a 2007. szeptember 4. és 9. között Nagyszében tartandó 3. Ökumenikus Nagygyűlésen egyházunkat Erdélyi Géza püspök és Fekete Vince főgondnok fogja képviselni. Ján Semjan püspökhelyettes a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsának képviselőjeként jelen lesz a nagygyűlésen.

– Megbízta a Tudományos Gyűjteményeket az egykori Állambiztonság egyházunkat érintő dokumentumainak feldolgozásával és egy tanulmány készítésével Az Állambiztonság tevékenysége a Szlovákiai Református Keresztyén Egyházban 1948 és 1989 között címmel. A kutatás vezetőjének a Zsinati Tanács Popély Árpád somorjai történészt javasolja.

– Megadta a lelkészjelölti jogállást Miroslav Koval'nak, Ján Šoltésznek és Géczi Krisztinának.

– Hozzájárul Krausz Viktor megválasztásához a Mokcsakerézi Református Egyházközségbe.

– Engedélyezi Kása Melindának a Magyarországi Református Egyházban szerzett lelkészi képesítése honosítását, és kérelmét az ügyben illetékes Lelkészképesítő Bizottság elé terjeszti.

– Jóváhagyta, hogy egyházunk Molnár László és Czinke Zsolt lelkészeket 2007-ben részmunkaidőben alkalmazza a Calvin J. Teológiai Akadémia könyvtárában.

– 2007. február 1-től félmunkaidőben intézeti lelkészként közoktatási tanácsosként alkalmazza Kása Gergely felsőlánci lelkipásztort.

– Levélben fordul a Selye János Egyetem rektorához, hogy az egyetem talajáról bizonnyal felelős személyt, aki kellőképpen előkészítené a katechetikai szaknak a teológiai karon történő akkreditáltatását. A Zsinati Tanács összhangban korábbi határozataival megállapítja, hogy a katechétaképzésben ki-

A Zsinati Tanács 23. üléséről

alakult helyzet (2004-től a képzésnek egyházunk felügyelete alól való kiszervezése) súlyosan sérti az Egyetemes Egyház érdekeit. Ezért fegyelmi eljárást indít a felelős személyek ellen az egyházunk alkotmánya 17. § (4) bekezdés c), e), h) és j) pontjaiban megfogalmazott fegyelmi vétségek gyanúja alapján. A Zsinati Tanács a IV. szabályrendelet 18. §-a értelmében közérdekből él a bíróküldés jogával, és a Pozsonyi Egyházmege Bíróságának az ügyet elbíráló időszaki tanácsába a következő személyeket küldi: Varga László, Farkas Gáspár, Kocsis Géza és Fülöp Sándor. A Zsinati Tanács egyben elrendeli a vizsgálatot az ügyben.

– 2007. január 25-től Juraj Breckót kirendeli helyettes lelkésznek a Nagymihályi Református Egyházközségbe. Juraj Brecko lelkipásztor feladata, hogy az előttünk álló tizenkét hónap alatt konszolidálja az egyházközség életét, hat hónap után beindítsa és törvényes keretek között levezesse a lelkészválasztást. Egyházunk püspöke vizitációra kiszáll a Nagymihályi Református Egyházközségbe.

– Szabó András, a Pozsonyi Református Egyházmege esperese 2006. december 5-én kelt levelében indítványozta a Zsinati Tanácsnak, hogy bízta meg a Zsinat mellett működő etikai bizottságot, hogy lelkészekre és nem lelkészekre való tekintettel készítsen elvi állásfoglalást a következő jelenségek tekintetében: alkoholizálás, házassági elválás, házasságtörés, szenvedélyek, függőségek, házasságon kívüli együttélés. Indítványa benyújtására az Isten ügyéért és egyházunkért érzett felelősség indította. A Zsinati Tanács megbízta az etikai bizottságot, hogy 2007. február 28-ig készítsen elvi állásfoglalást a Szabó András esperes által felvetett kérdéskörökben. A Zsinati Tanács mindent megtesz annak érdekében, hogy egyházunk lelkipásztorainak életvitele ne legyen ellentétes a Szentírás tanításával és ezáltal megbotránkoztató a hívek számára. A Zsinati Tanács megbízta Erdélyi Géza püspököt, tájékozódjon a Magyarországi Református Egyház szupervizori szolgálatának az egyházunkra történő kiterjesztése lehetőségéről.

– Felszólítja az egyházmegek elnökségeit, hogy az egyházmegei tanácsok 2007. január 31-ig teygenek javaslatot

az egyházmegek lelkipásztorainak teljesítményértékelésére.

– Egyházunknak tudomására jutott, hogy a magyar kormányzat úgy döntött, hogy megszünteti a Teleki László Alapítványt. Egyházunk és a Teleki László Alapítvány között az elmúlt években kitűnő kapcsolat alakult ki, a Teleki László Alapítvány segítségével egyházunkban is számos templom teljes vagy részleges felújítására került sor (pl. a rimaszombati, abaújszina, csécsi, bodrogszentesi, nagytornyai, berzétei, felsővályi, hubói, kolozsnémai templom). A Zsinati Tanács tudomásul vette, hogy a Teleki László Alapítvány megóvása érdekében egyházunk elnöksége levelet intézett Szili Katalinhoz, a Magyar Parlament elnökéhez.

– Megbízta Básti Péter zsinati tanácsost, hogy egyházunk lelkésznőit levélben tájékoztassa a lelkésznők számára kiírt ösztöndíj-lehetőségről.

– Azzal a feltétellel járul hozzá a Kisóvári Református Egyházközség tulajdonában volt 774 négyzetméternyi telek eladásához, hogy a Kisóvári Református Egyházközség a vételár teljes összegéből szántóföldet vásárol.

– Mivel a Barsvárad Református Egyházközség újabb lelkészi állást kíván létrehozni, a Zsinati Tanács jóváhagyta az egykori, romos parókia eladását. Az eladásból származó bevétel teljes egészében az új lelkészlak építésére használandó fel.

– Azzal a feltétellel hagyja jóvá a Vámosladányi Református Egyházközség visszakapott iskolaépületének eladását, ha a nevezett egyházközség a bevétel teljes összegét szántóföldvásárlásra fogja fordítani.

– Megbízta a Zsinati Elnökséget, hogy határozza meg a Zsinat, a Zsinati Tanács és a Zsinati Elnökség 2007. évi üléseinek tervezett időpontjait.

– Hozzájárul Both Ágota megválasztásához a Csilizradványi Református Egyházközségbe.

– 100.000,- szlovák korona kölcsön folyósítását hagyja jóvá a Nagybalogi Református Egyházközség számára. A kölcsön visszafizetésének határideje 2012. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 3,5%-ban szabja meg. A kölcsön kizárólag a nagybalogi templom felújításának finanszírozására használható fel.

Ismét eltelt egy év, amely során megint sokan tették tanúbizonyságát annak, hogy szívügyük a Perbenyikben létrehozandó Jó Pásztor Háza. Évek óta gyűjtjük az adományokat, s Isten iránti hálával nyugtázzhatjuk, hogy minden egyes koronával közelebb jutunk célunkhoz.

Amikor az állami gyermekotthonokról, árvaházakról hallunk híreket, legtöbbször megdöbbenven kapjuk fel fejünket a megrázó események hallatán. Megjegyzendő, hogy ez nem csak a mi országunk intézményeire vonatkozik. Gyermekotthonaink túlterheltek, nincs elég pénz, munkaerő, hely arra, hogy az amúgy is nehéz sorsú gyermekek méltóbb körülmények közt kezdhessék meg életüket. Gyakran és szívesen hangoztatjuk, hogy szánjuk az árvákat, és ha tudnánk, segítenénk. Vannak esetek, amikor egy csomag cigareta ára vagy egy havi mobiltelefon-számla összege jelent hatalmas segítséget, hiszen a legtöbb gyermeksegítő szervezet ekkora összeget kér. Minden felajánlás egy jelképes lépés a cél felé. Jó felismerni azt, hogy akár egy számunkra épp nélkülözhető dolog ára is ilyen lépéssé válhat.

Miért olyan fontos felkarolni az árvákat, elhagyottak ügyét? Ne gondoljuk, hogy csak külföldön, csak hírből ismert,

Nem csak „csepp a tengerben”

A perbenyiki Jó Pásztor Háza

távoli helyeken vannak rászorulók. Sokszor akarjuk névtelennek, személytelennek látni a nyomorúságot. Pedig ma is vannak olyan esetek, hogy a kihívott rendőrség szedi össze a napok óta csellengő, piszkos és éhes gyermekeket, akik rokkantnak mutatják magukat, hogy valaki megszánja őket pár koronával. S itt nem csak a roma gyermekekről van szó, sőt!

Gondoljunk csak bele, ha egy felnőtt elveszti munkahelyét, esetleg még a lakását is, úgy érzi, kicsúszott lába alól a talaj. Nagyon nehezen jut egyenesbe ismét. S képzeljük el, ha valaki mindehhez a bajhoz talán még öt éves sincs, s nem számíthat szülei, rokonai segítségére. Különösebb dramatizálás nélkül is súlyos helyzet. Nem tehetünk úgy, mintha ez nem érintene bennünket!

A nehéz helyzetben reménysugárt jelenthet a Perbenyikben tervezett árvaház létrehozása. Most lehetőségünk van egy nagyobb családi ház megvásárlására, amely a szükséges felújítással együtt másfél millió koronába kerül. Ez a ház tíz-tizenöt gyermek számára biztosít majd – reménység szerint – kedvezőbb feltételeket, hitben való nevelést, felkészülést a felnőttkorra.

Bankszámlánkon a 2007. január 3-i állás szerint 367.806,80 korona volt. Ebből is látható, hogy a testvérek, hívek adakozása már így is több a vártnál, a megcélzott összeg azonban még elég messze van. Igyekvésünket bizonyítja, hogy pályázatokat nyújtottunk be minden lehető helyre. Megkerestük az országunkban működő összes bankot, de legtöbbször választ sem kaptunk, vagy pedig negatív elbírálásban részesültünk – egy kivétellel. Az illető takarékpénztár a már megvásárolt ház felújítási munkálataiban hajlandó segíteni. Kérréssel fordultunk a kormánypártokhoz, ahonnan ígéreteket kaptunk, pénzt azonban nem.

A megkeresett külföldi gyülekezetek közül az amerikai pittsburghi gyülekezet nyújtott jelentős segítséget, emellett a magyarországi Református Nőszövetség az egyik legnagyobb segítőtje ügyünknek. Említést kell még tennünk a sátoraljaújhelyi Lavotta kamarazenekar több jótékonyági koncertjéről és három, egyházunk területén megszervezett jótékonyági bálról, amelyek nagy segítséget jelentettek. Bizonytalán emlékszünk még a focigálára, amit hatalmas feladat volt megszervezni: magyarországi színészek és lelkészeink mérték össze futballtudásukat. Ugyanakkor a mi helyi nőszervezeteink, gyülekezeti tagjaink, nem református, de Krisztust ismerő testvéreink is igyekeztek adományaikkal segíteni, összefogni a jó ügyért. Minden egyes jó szívvel adott segítségért hálásak vagyunk, s köszönettel fogadjuk a buzdításokat is, az adakozók életére pedig kérjük Isten áldását.

Az új évben ismét eljött annak lehetősége, hogy az adóink két százalékát felajánlhatjuk akár egy nonprofit szervezet javára is. Amennyiben ön a perbenyiki Jó Pásztor Házát szeretné támogatni, úgy szeretettel köszönjük meg segítségét, tudva, hogy ami az embernél lehetetlen, az az Istennél lehetséges.

Az adó két százalékának felajánlásához szükséges adatok: **Dobry Pastier Pribenik n. o., Kostolná 216/3, 076 51 Pribenik, IČO: 35581051.**

Bankszámlaszámunk: **0552044933/0900, SLSP a. s., pob. Kráľovský Chlmec.**

Szabóné Kozár Éva

Felsőpatony Hitmélyítő estek

2005 októbere és decembere között a Pozsonyi Református Egyházmegye hat gyülekezetében hat lelkész tartott hitmélyítő esteket Eszter könyve alapján. Ennek folytatásaképp 2006 novemberének végén az előzőhöz hasonlóan, újra hitmélyítő esteket kezdtünk, hogy most Jónás könyvében keresztül figyeljünk a bennünket szólító Istenre.

Jó megtapasztalás volt, hogy a megszokottól eltérő liturgiát követő, közvetlenebb hangvételű istentiszteletek előkészítésébe az egyházmegye lelkészei közül sokan bekapcsolódtak, és az is, hogy időt nem sajnálva többször is találtunk alkalmat arra, hogy közösen szabjunk irányt a közös szolgálatoknak.

A felsőpatonyi alkalmakra **Csík György, Varga László, Somogyi Alfréd, Édes Árpád, Görözdí Zsolt,**

Süll Tamás, Kiss Tibor és Ficzer Tamás szolgálatával advent második hetében, négy estén keresztül került sor. A megtervezett szolgálati rend szerint a helybeli lelkészen kívül valamennyi alkalmon további – legalább három – szolgálattevő vett részt. Egyikük Igét hirdetett, másikuk éneket, majd bibliaverset tanított, míg egy harmadik bizonyosságot tett. Mind a négy estén felolvasásra került Jónás egész könyve. Az istentiszteletek vége felé pedig imaközösséget tartottunk. Örömről szolgál, hogy napról napra többen jöttek el a közösségbe, ahol az istentisztelet utáni szeretetvendégségen több ízben további énekeket énekelve, beszélgetve lehettünk templomközelben.

Reméljük, hogy a következő hónapok alkalmai is áldottak és hasznosak lesznek.

Vámos Béla

„...börtönben voltam, és eljöttetek hozzám...” (Mt 25,36). Jézus szavai arra buzdítanak bennünket, hogy bátran végezzük a börtönmissziós szolgálatot, azonban nem mindegy, hogy hogyan, hiszen a feltételek és a körülmények egészen különböznek a mindennapi lelkési szolgálattól, pásztori beszélgetésektől, igemagyarázatoktól és biblioráktól. A speciális körülmények között végzett szolgálat eredményességéhez nélkülözhetetlen a sokoldalú felkészültség, szakértelem és a tapasztalatok cseréje.

Hogy mindebben elmélyüljenek, a Szlovák Testvéri Börtöntársaság konferenciáján találkoztak 2006. október 25-én Besztercebányán az ottani börtönben és fogházban, majd október 30-án a pozsonyi börtönben és fogházban azok, akik a hazai börtönökben szolgálatot végeznek. Egyházunk kis csoportja mind a két konferencián részt vett, hogy minél többet tudjunk meg a munkáról: a lehetőségekről, a már megvalósult és folyamatban lévő jogi változásokról, a fogva tartottak mindennapi életéről (életterükről, magánéletükről, napi időbeosztásukról, családtagjaikkal való kapcsolattartásuk lehetőségeiről, esetleges lelki betegségeikről), és hogy jobban megértsük azt a helyzetet, amiben azok élnek, akiknek visszük az igét.

A nyár folyamán sok változás állt be a fogva tartási és büntetés-végrehajtási intézetekben élők szociális körülményeit

Besztercebánya–Pozsony A börtönmisszió speciális szolgálat

illetően, az egyéni szabadságukban, a jogaik gyakorlásában, a fegyelmezésben, a börtönben végzett munkájukban és kapcsolódási lehetőségeikben, amely változásokról az intézmények vezető munkatársaitól kaptunk bőséges felvilágosítást.

A zárt falak között nem csak a fogva tartottaknak nehéz az élet, de az örök sincsenek könnyű helyzetben, az ő felelősségteljes munkájukról szolt a konferencia szervezője, **Ján Kerekréty**, a Szlo-

Illusztrációs felvétel

vák Testvéri Börtöntársaság vezetője, aki gazdag irodalmat is hozott a konferenciák résztvevőinek.

Vrábel atya, főállású római katolikus börtönlelkész, aki sokáig az egyedüli volt az országban, arra a kérdésre kereste a választ, mit várnak tőlünk a rabok.

Šťastná doktornő, pszichológus a depresszióról tartott előadást, hiszen ez a börtön falain belül, illetve a szabadult s helyét nem találó ember esetében gyakoribb, mint egyébként.

Ivan Sotírov, a Nemzetközi Testvéri Börtöntársaság Európai Szekciójának vezetője beszámolt az Európa különböző országaiban folyó munkákról és tervekről, illetve az ebbe a munkába bekapcsolódók számára, feladatairól országoként. Hadd álljon itt csupán egyetlen adat, amely azt támasztja alá, hogy a világon sokan odafigyelnek a társadalom peremére kerültekre: a börtönmisszióban szerte a világon kb. nyolcvanezer önkéntes dolgozik.

Lobodáš úr, a szlovákiai börtönök országos főparancsnoka vázolta előttünk a börtönök jelen helyzetét és működését befolyásoló tényezőket, a jövőképet, a börtönmissziós szolgálat jelentőségét és eredményeit, a Szlovákiában jelenleg szabadságvesztését töltő kb. kilencezer fogva tartott helyzetét.

Az egyes előadások után tartott viták, beszélgetések során lehetősége volt mindenkinek, hogy elmondja véleményét, tapasztalatait, feltegye kérdéseit, hogy mindezzel egymásnak is segítsünk a vállalt feladat – az evangélium átadása – végzésében.

Ambrus Erika

élésére. A szorongó személyiségnél viszont erőteljes a büntudatra való hajlam, érzelmileg nyugtatható, tartós kapcsolat építhető ki vele.

Szarka Miklós jó tanácsokkal látta el a pedagógusokat. Elmondta, hogy az oldott, szeretetteljes attitűdöt kell a pedagógusnak fejlesztenie. Az iskolában megnyilvánuló agresszió esetén pedig a tanuló helyzetének és állapotának ismeretében kell a diákkal elbeszélgetni. A szorongó személyiségnél eredményes lehet a beszélgetés, az antiszociális személyiség esetében viszont nem; itt vigyázni kell a közeledéssel, mivel ez már pszichológusra tartozik. Ezért a pedagógus szakemberrel történő konzultáció nélkül ne hozzon fegyelmi döntést – tanácsolta az előadó.

A Bethesda Gyermekkorház pasztorálpszichológusa szívesen fogadja tan-testületek jelentkezését egy-egy előadás megtartására, sőt hétfévi tréningeket is tart az érdeklődők számára.

Hajtman Béla

Léva

Csendesnap volt az egyházi gimnáziumban

Szarka Miklós református lelképásztor, a budapesti Bethesda Gyermekkorház házasság- és családsszolgálatának vezetője, pasztorálpszichológus, valamint Dányi Zoltán református lelképásztor, a gyermekkorház alkalmazottja volt a vendége 2006. november 24-én a lévai egyházi gimnáziumnak.

Kassai Gyula, a lévai egyházközség lelkésze, iskolalelkész köszöntője után Dányi Zoltán az imádságról, az Isten és ember kapcsolatáról, a lelki csendeségről, a megszólításról, a megszólíttatás fontosságáról elmélkedett a lévai diákok közt.

Szarka Miklós pedagógusok és hitoktatók részére adott elő a fiatalokúak agresszivitásának jelenségéről, beszámolt egy magyarországi felmérés ré-

misztó adatairól. Elmondta, hogy az agresszió a leggyakrabban szavakban nyilvánul meg. (Például a magyar miniszterelnök balatonöszödi beszéde is egy verbális agresszió végterméke, minek tetteles agresszió lett a folytatása.) A verbális agresszióra a *Jk 3,5–8*-ból, a tetteles agresszióra a *2Sám 11, 1–27*-ből hozta a bibliai példát, és megtudtuk, hogy az önpusztító agresszió teheti az emberben a legnagyobb kárt (*Mt 27,3–5*).

A pasztorálpszichológia a serdülő személyiségét illetően kétfajta típust különböztet meg: az antiszociális és a szorongó személyiséget, mondta Szarka Miklós. Az antiszociális személyiség semmibe veszi a szabályokat, képtelen megélni a büntudatot, hűvösen közömbös mások érzéseivel szemben, éretlen a tartós kapcsolatok meg-

Kisölvéd**A presbiterek feladatai az építésben**

A presbiter feladatai és missziói lehetőségei a gyülekezet építésében címmel tartott előadást **P. Tóth Istvánné Szakács Zita**, a Magyarországi Református Egyház Zsinati Irodája mellett működő Missziói Iroda vezetője, a móri gyülekezet lelkésze 2006. december 10-én Kisölvéden a község kultúrházában a kisölvédi, garamsallói, garamvezekényi, zalabai és nagyölvédi presbiterek számára meghirdetett presbiteri találkozón.

A presbiteri találkozó gondolata – **Antala Éva** szolgatársammal együtt gondolkodva – már a szeptember végén Berekfürdön tartott lelkésztovábbképzőn megszületett. Ott hallottuk ugyanis a misszió lehetőségeiről szóló előadását a lelkésznőnek, s úgy éreztük, jó lenne, ha presbitereink is hallhatnák mindazt, hogy hatékonyabban tudják végezni feladatukat.

Mivel a garamsallói és a kisölvédi gyülekezeteknek a móri gyülekezettel régi ismeretsége van (hiszen gyülekezeti tagjaink közül sokakat éppen oda, Móra telepítettek ki), s a kapcsolatunk az évenkénti rendszeres találkozással folyamatos, a gyülekezet presbitereit és a lelkésznőt meghívtuk, hogy az adven-

ti időben hirdesse gyülekezeteinkben Isten igéjét, s ossza meg velünk tapasztalatait a presbiteri találkozón.

Bár a magyarországi református misszió helyzete más, mint nálunk, sokat tanulhatunk tőlük. A lelkész igyekezete ehhez kevés, a presbiterek szolgálata és igyekezete az, amire támaszkodnia kell, különösen ha – különböző megközelítésekben – megpróbáljuk megfogalmazni, kik a presbiterek. Oszlopok, Isten kiválasztott és megbízott munkatársai, órállók, a gyülekezet által választott testület tagjai, előljárók, példaképek, a lelkipásztor munkatársai, körzetgazdák, imádkozók...

A találkozó hatvan résztvevője figyelemmel hallgatta a vegetáló gyülekezeti élet felvázolását. Mert gyülekezeteink valóban sokszor csak vegetálnak a fenntartói járulékok, az épületek fenntartásának és a gyülekezetek apadó lélekszámának szorításában, s csak nagyon kevés gyülekezetben fordultak teljes szívvel a diakóniai szolgálat és a misszió felé. Szomorú megállapítás, de igaz (s ezt statisztikai adatokkal és tényekkel is alátámasztotta az előadó), hogy ahol nincs intézményes diakónia, ott gyakorlatilag semmilyen sincs, s a missziót belmisszió szintjén is alig végezzük. A gyülekezeti névjegyzéken és a válasz-

tók névjegyzékén szereplők, a magukat hivatalosan reformátusnak vallók és a ténylegesen templomba járók, a gyülekezeti életbe bekapcsolódók száma nagy különbözőséget mutat. Tudjuk, hogy olyan ideális állapot semmilyen emberi erőfeszítés ellenére sem lesz, hogy minden magát „papíron” reformátusnak valló aktívan bekapcsolódjon a gyülekezet életébe, de ennek a ténynek nem elkeserítenie, hanem ösztönöznie kell a gyülekezet órállóit a munkára.

Miért vegetál a gyülekezeti élet? Tette föl a kérdést az előadó. Mert kevés az evangelizáció, mert kevés a munkatárs, mert az egyháztagok és sok esetben a presbiterek ismeretei is igen hiányosak egyházukról, mert hamis egyházkép alakult ki az emberekben, mert sok a rossz intézkedés, mert hiányzik belőlünk az adakozókészség, mert folyamatos anyagi gondokkal küzdünk, mert hiányos a presbiterek felkészítése, mert nincs egyháztudatunk, mert hiányzik a református identitástudat, mert az egyházban is világi sémákat akarunk alkalmazni, mert a presbiterek nem munkatársai a lelkésznek, mert hiányzik a felelősségvállalás, mert érezzük a negyven év hittanoktatásának hiányát és a bibliaismeret és az egyházismeret hiányát, és bizony az Isten-ismeretünk is igen gyér; és igen keveset imádkozunk a gyülekezeteinkért, az ébredésért, a misszióért. A felsorolás korántsem teljes, de fájón éreztük, hogy igaz.

Mit tegyünk, mit tehetünk? Ha az *1Kor 3,9a*-ból indulunk ki, miszerint Isten munkatársai vagyunk, dolgoznunk kell. Ha egy gyülekezet a feladatának megfelelően Isten szája és keze akar lenni a világban, misszionálnia kell. Kell, hogy sugározza az Istenhez való tartozását, az Isten szeretetét, a helyes utat minden korban és társadalmi rendszerben, hogy a kisugárzásával a fénykörébe vonja az addig távollevőket, akik pedig sóvárogják a szeretetet, a szót, az Istent. Isten jelen van a mi életünkben, nekünk is jelen kell lennünk egymás életében a gyülekezetben belül és tágabb közösségeinkben is.

Ez a presbiteri találkozó az első volt, de reméljük, nem az utolsó, s tanulva az ebben a munkában előttünk járóktól, Isten segédelmével és vezetésével mi is meglátjuk, mit tehetünk a misszió lehetőségeit használva gyülekezeteinkben gyülekezeteinkért gyülekezeti tagként, presbiterként, lelkészként.

Ambrus Erika

–ae–

Nagyölvéd**Ünnep a családban, család az ünnepben**

A nagyölvédi református templomban egy diakóniai találkozón 2006. november 25-én az ünnep lényegéről tartott előadást **Szarka Miklós**, a budapesti Bethesda Gyermekkórház pasztorálpszichológusa. Elmondta, hogy az az igazi ünnep, melyben ott van Isten, mert nélküle személytelen, eseménytelen, megszokott az ünnepünk. Az a jó, ha élmény kötődik hozzá, mert ha csak munkát és robotot jelent, az nem ünnep, hanem áldozat.

Az ünnepet mindig megelőzi az Isten szeretete és cselekedete (pl. születés, házasság, vetés és aratás, konfirmáció, karácsony stb.), amire az ember ünneppel, ünnepléssel válaszol. S hogy miért nincs a mai embernek igazi ünnepe? Mert nincs Istene, nincs hite. Pedig Isten cselekszik ma is, de a hitetlen, istentelen

ember nem érti, nem éli meg, nem tudja, mi zajlik vele s hogy ki cselekszik vele.

Az ünnep célja az emlékezés és emlékeztetés. Szép és igaz megállapítása volt az előadónak, hogy boldog ember az, aki magában (is) tud ünnepelni, még boldogabb, aki családban ünnepel, de legboldogabb, aki népével együtt teheti.

Praktikus tanáccsal is ellátta a hallgatóságot Szarka Miklós: soha ne egy ember rendezze az ünnepet, mert annak nem ünnepe lesz, hanem áldozathozatala. Mindenki legyen aktív részese az előkészítésnek és ünneptartásnak. Végezetül leszögezte: az ünnep megerősít abban az ismeretben, hogy Jézus Krisztus tegnap, ma és holnap ugyanaz.

A Megyercsi Református Egyházközség – felelősséget vállalva a falu gyermekeiért – január 14-én egy új évi jótékonyági koncertet tartott a Lux aeterna kamarakórus fellépésével a református templomban.

Az egyházközség vezetőségét az sarkallta a koncert megszervezésére, hogy Isten szőlősebe az óvodák és az iskolák is beletartoznak, melyek támogatása keresztyéni kötelesség. Ezekben az intézményekben nőnek és fejlődnek a község drága „szőlővesszői”, a falu gyermekei, hogy gyümölcsöt teremjenek a jövődönnek. Ott veszik át a múlt értékeit, mindazt a szépséget és tudást, amit elődeinktől kaptunk örökül. Ott vésődhetnek bele lelkükbe és szívükbe az igaz értékek: a tisztesség, a becsület, Isten- és emberszeretet. Ezt a szőlőt próbálja a falu meg-

Megyercs

Összefogás a gyermekekért

őrizni, ezért imádkoztak és adakoztak mindazok, akik összesereglettek a gyönyörű koncert meghallgatására, Isten Igéje körüli elcsendesedésre. Akik részt vettek az alkalmon, adtak – és mégis meggazdagodva térhettek haza. A faluban működő óvoda és iskolák pedig szívesen és nagy örömmel fogadták az áldozatkész emberek adományait.

De nem ez volt az egyedüli alkalom, amikor gyülekezetünk a gyermekek kedvét kereste. Egy karitatív program keretében – más református gyülekezetekkel egyetemben – a megyercsi gyülekezet is bekapcsolódott a *Samaritanus erszénye* nevű programba, minek keretén belül

(már 1993-tól) fejlett országokban élő családok készítenek karácsonyi csomagokat főleg szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek számára. Szlovákiába pár éve érkeznek ezek az ajándékok, és idén a németországi raktárból huszonhétezer csomag jutott el Pozsonyba. Gyülekezetünk a szentesten az istentisztelet és a karácsonyi műsor keretében több mint kilencven csomagot oszthatott szét a község gyermekei között.

A kis „szőlővesszők” karácsonyi boldogsága – hallva a karácsonyi történetet és megkapva a gazdag csomagot – így még teljesebb lehetett.

Győri Matild

Garamsalló–Zalaba–Kisölvéd

A Krisztus-hívők egysége kapcsán

A Krisztus-hívők egységéért tartott ökumenikus imahét alatt, azt gondolom, sok gyülekezetben építő, valóban az egységet erősítő közös istentiszteleti alkalmak tartottak, ahogyan az általam beszolgált négy gyülekezetből háromban is.

Garamsallón immáron negyedik alkalommal tartottunk közös istentiszteleti alkalmat a zselízi esperesplébánossal, **Galgóczy Rudolf**dal, s az istentiszteleten valóban szép számban – gyülekezeink arányában – részt vettek a sallói katolikus testvérek is. Megjegyzem, az ökuméné szép példája, hogy többük a református istentiszteleti alkalmak és bibliaórák buzgó látogatója is, hiszen a faluban csak református templom van, s ha Isten igéjét akarja hallani az ember, ide jön. Nincs ez másként Kisölvéden és Zalabán sem, ahol szintén csak csillagos torony mutatja a helyes irányt a hívő szívnek, azonban az utóbbi két faluban első alkalommal került sor ökumenikus istentiszteleti alkalomra. Történelmi pillanat volt, amikor a katolikus lelkész átlépte református templomaink küszöbét: Zalabán **Bajkai Csaba** atya, aki Kisbéren szolgál, Kisölvéden pedig Galgóczy Rudolf esperesplébános. Szolgálatukon Isten áldása volt, mert megéreztünk valamit abból, hogy Krisztusban egyek vagyunk, s hogy mit jelent (het) a Krisztus-hívők egysége.

Az imahét füzetét olvasva dr. Erdő Péter bíboros és D. Szabik Imre nyugalmazott püspök előszavából a Krisztus-hívők egységéért való sikraszálláson túl a ma-

gyar Krisztus-hívők egységéért való aggodalom hangja is kicsengett: „Ehhez csatlakozunk mi is, hogy a megtépázott családok, barátságok, szétzilálódott munkahelyek és oldott kévéként széthulló nemzetünk gyógyulást nyerjen.”

S mi az, ami oldott kévéként széthulló nemzetünknek gyógyulást hozhat? Ugyanannak az Istennek a segítsége, áldása, aki a Krisztus-hívők szívét is egymás felé fordítja, rádöbbentve az embert a közönséges keresztyén anyaszentegyház lényegére. Ő fordíthatja csak a magyar szívet a magyar szív felé, hogy ahogyan a hívő ember magáénak érzi a lelki egyetemes egyházat, s ezért munkálkodik, a magyar érezze a magyar nemzetét magáénak, s azért munkálkodikjék.

A hét nemcsak az imádságé volt a magyar számára, hanem a magyarságé is, hiszen 22-én ünnepeltük a Magyar Kultúra Napját, a Himnusz születésnapját; Istent kértük és kérjük arra, áldja meg a magyart, gyógyítsa meg oldott kévéként széthulló nemzetünket. Mert csak az érzi és tudja, hova tartozik, csak annak van nemzete, ünnepe, felelősségtudata, akinek hite is van.

Persze, az Isten elvárja tőlünk is, hogy ne tétlenül várjuk, hogy Ő majd oldott kévéként széthulló nemzetünket meggyógyítja, összekovácsolja, hanem tegyük meg, amit megtehetünk. A „mi” jelen esetben a magyar hívő embert jelenti. De ahhoz, hogy széthulló nemzetünk gyógyulásán munkálkodhassunk határon belül és kívül, hogy egyek legyünk, ismernünk kell egymást, keresnünk kell

egymást, találkozunk kell egymással, le kell ülnünk együtt – beszélgetni, imádkozni.

Jóleső érzéssel gondolok vissza az elmúlt esztendő késő őszi kedves alkalmára, mikor ezt megtettük erdélyi lelkész testvéreinkkel, akik a dési egyházmegyéből érkeztek hozzánk tizenegyen egy hosszú hétvégére: ismerkedtünk, kerestük egymást, találkoztunk, leültünk beszélgetni és imádkozni. Gyülekezeinkben végzett szolgálataik, beszélgetéseink során jó volt tapasztalni, hogy a közénk húzott határok, a más politikai és közéleti helyzet, a többségi nemzetek más-más mentalitása, a más jogrendszer ellenére mennyire igaz, hogy egy a sorsunk, egy a történelmünk, egy a múltunk, egy az örömmünk, bánatunk, problémánk, egy a reménységünk, mert egy az Istenünk, aki a magyar sors ránk eső részét kimérte.

Azzal a szándékkal kerestük egymást, hogy mi magunk is, gyülekezeink is megismerjék egymást, s együtt is, egymás tapasztalatai és bizonyágtételei által erősödve az ő munkásai, egymásnak pedig munkatársai legyünk mind az ő örömhíre közvetítésében, mind pedig az oldott kévéként széthulló nemzetünk orvoslásában, remélve, hogy talán együtt sokat tehetünk az anyaország nemzet-tudat nélküli süllyesztőjének felszámolásában is – szóval, tettel és imádsággal. Ezért az egységért is Istent kell kérnünk, Ő áldja meg igyekezetünket, hogy Krisztus-hívők, reformátusok és katolikusok vagy evangélikusok és a többiek, mi magyarak, érezzük: egyek vagyunk Krisztusban, a mi Urunkban.

Ambrus Erika

Hírek a gyermekotthonból

2006. december 12-én Rózsahegyen találkoztak a nem állami gyermekotthonok képviselői, hogy eszmecsere folytassanak a szakminisztériummal a családjogi és a gyámügyi törvények módosításáról. A jókai Jó Pásztor Házát Gaspárecz Ivett és Tihámér képviselte.

Ugyanezen a napon Pozsonyban az Orosz Állami Balett a Hattyúk tavát adta elő. A fellépésre hivatalosak voltak a hazai gyermekotthonok lakói, így a jókai gyermekek is.

A pozsonyi Comenius Egyetem Pedagógiai Karának Szociálpedagógiai Tanszékén december 13-án ülést tartott a FICE (International Federation of Educative Communities) szlovákiai szekciója. A főleg szociálpedagógusokból és nevelési szakemberekből álló társaság 2007-es tervei közt szerepel egy februári németországi tanulmányút is, amelynek megszervezésére dr. Gaspárecz Ivett igazgatót kérték fel.

December 18-án a gyermekotthon nevében Gaspárecz Tihámér és Földes József ajándékokat (ruhaneműt és játékokat) adtak át Ambrus Erika kisülvedi lelkipásztornak. Az adományok címettjei a rossz szociális hátterű kisülvedi gyermekek voltak.

A pozsonyi Kultúra és Pihenés Parkjában december 16-án nagyszabású jótékonyági koncert volt a családjaiktól távol élő gyermekek számára. A televízió által is közvetített rendezvényen a jókai gyermekotthont hat fiúgyermek és egy felnőtt képviselte.

December 17-én a gyermekotthon lakói a szenci evangélikus templomban részesei lehettek annak az adventi koncertnek, amelynek előadói a helyi művészeti alapiskola tanulói voltak (köztük a gyermekotthon egyik leánygyermek is).

December 24-én este felnőttek és gyermekek imaközösséget tartottak hazánk erkölcsi megújulásáért, a gyermekek és a családok életkörülményeinek javulásáért, az egyházak és vallási közösségek aktív szociális segítségnyújtásáért, továbbá azért, hogy minél kevesebb gyermeknek kelljen családja nélkül felnőkednie.

Gaspárecz Tihámér

Lelekészkesítő vizsgák

Az idei lelekészkesítő vizsgákra június 27-én, szerdán 8.00 órai kezdettel kerül sor a komáromi Zsinati Elnökségi Irodában. A lelekészkesítő vizsgákra a jelentkezést (a szükséges mellékletekkel együtt) **2007. április 30-ig** a rimaszombati Zsinati Irodába kell eljuttatni.

■ Január elején Erdélyi Géza püspök két új esperest is beiktatott tisztségébe: 6-án Marcellháza a Komáromi Református Egyházmegye rendkívüli közgyűlésén Rácz Elemér helybeli lelkipásztort, január 13-án pedig a Gömöri Református Egyházmegye Hanván megtartott rendkívüli közgyűlésén Nagy Ákos Róbert runyai lelkipásztort.

■ Január 9-én Erdélyi Géza püspök részt vett az Ivan Gašparovič köztársasági elnök által az egyházi képviselők számára tartott fogadáson.

■ A Királyhágómelléki Református Egyházkerület székházában immár tizenkettedik alkalommal megtartott új évi fogadásnak része volt Szabó Ottó rozsnyói képzőművész Gondolatok Patmosz szigetén című kiállításának megnyitója is. Az alkotót és bibliai ihletésű alkotásait Szászi Zoltán kalondai költő, szerkesztő méltatta.

■ Január 21-én Beregszászon iktatták be tisztségükbe a Kárpátaljai Református Egyházkerület újonnan megválasztott tisztségviselőit, köztük Zán Fábán Sándor püspököt és Nagy Béla főgondnokot. Az ünnepi istentiszteleten egyházunkat Erdélyi Géza püspök és Fekete Vince főgondnok képviselte.

■ Január 28-án Erdélyi Géza püspök vizitációt tartott a nagymihályi és a tussai gyülekezetben.

Közlemény

A magyarországi **Nemzeti Gyermekek és Ifjúsági Közalapítvány Szakképző, Speciális Szakképző Iskolája és Kollégiuma** balassagyarmat-nyírjesi tagintézményébe felvételt hirdet a következő fogytékossággal élő, 14–25 éves korú fiatalok számára: 1. enyhén értelmi fogyatékos, 2. mozgássérült, 3. hallássérült, 4. részképességű és tanulási zavarokkal küzdő.

Az oktatás magyar nyelven folyik. A következő OKJ-s képzésre várjuk a Szlovákiában élő magyar fiatalok jelentkezését is a 2007/2008-as tanévre: 1. 9–10. osztályos közismereti képzés, 2. szakács (2 év), 3. gyorsétkeztetési eladó (2 év), 4. számítógép-kezelő, ill. -használó (2 év), 5. gépiró és szövegszerkesztő (2 év), 6. bőrtárgykészítő (2 év), 7. cipőjavító (2 év).

A szakmai képzés, a kollégiumi ellátás és a rehabilitáció ingyenesen vehető igénybe. Érdeklődni lehet: személyesen a helyszínen; a **0036/35/300 585-ös** magyarországi, esetleg a **0903/649 194-es** szlovákiai telefonszámon, vagy Siketné Zsiga Judit, a tagintézmény vezetőjének e-mail címén: **zsigaj@freemail.hu**

■ A március első péntekén megtartandó Ökumenikus Világimanap anyagát paraguayi hívők állították össze.

Adományok az árvaházra

2006 decemberében és 2007 januárjában a következő adományok érkeztek a Perbenyikben felépítendő Jó Pásztor Háza javára:

Özv. Géresi Jánosné (Kisgéres): 500 korona, Józsa Malvin (Szádelő): 500 korona, Végső László (Kassa): 1000 korona és Koleszár Gyuláné: 200 korona.

Pályázat

Az Érsekkétyi Református Egyházközség presbitériuma pályázatot hirdet az Érsekkétyi Magyar Tanítási és Nevelési Nyelvű Egyházi Alapiskola és Óvoda igazgatói állásának betöltésére. A jelentkezés feltételeit az SZRKE 1/2000-es számú, közoktatásról szóló törvénye 13. cikkelyének 5. bekezdése tartalmazza. A pályázat beküldésének határideje: **2007. április 30.** A pályázatokat a következő címre kérjük eljuttatni: **Református Lelkeszi Hivatal, 935 64 Ket' 148.**

A Pátria rádió (927 és 1017 kHz-en) protestáns műsorai:

Március 4-én 19 órától a Világosság című egyházi műsor református felőrájában Cséplő Veronika dunaszerdahelyi beosztott lelkipásztortól Káin és Ábel, a két testvér történetének tanulságairól.

Ismétlés: hétfőn 19.00 órakor.

Szerkesztő: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. Kiadja a Zsinati Elnökség (Jókai u. 34, 945 01 Komárno). Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Dr. Erdélyi Géza
Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a szerkesztőség címén és a református lelkési hivatalokban.
Előfizetési díj: egy évre 120 korona.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:
930 10 Dolný Štál (Alistál) 386
E-mail: **akisbela@ba.telecom.sk**
Telefon: **031/55 90 141** (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla
Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely
ISSN: 1335-7298

Regisztrációs szám: SÚTI 15/6